ORAS

Kiek debesuota, tvanku, karšta, virš 90 laipsnių. Saulė teka 5:28, leidžiasi 8:25.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

VOL. XLII | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. | Penktadienis, Liepos-July 15 d., 1955 m. | Price 5c | 165

Midwest Inter. Library Center Gr.
5721 Cottage Grove Ave

SENATAS REIŠKIA UŽUOJAUTA PAVERGTIEMS

SENATORIAI TEBEKVOČIA AMERIKOS SPAUDOS IR RADIJO DARBUOTOJUS

Laikraštininkų s-ga buvusi komunistų partijos valdžioje, tvirtino komitete vienas liudininkas

WASHINGTONAS, D. C. — Charles S. Lewis, JAV radijo propagandos viršininkas Vokietijoj 1946—1952 metais, prisipažino senatoriams, kad jis 1937 metais buvo keleta mėnesių komunistų partijos nariu.

Senato vidaus saugumo komitetas buvo jį pakvietęs ištirti, ar jis dirbo pagal komunistų partijos liniją ir nebebūdamas partijoj. Jis tai nuneigė. Bet plk. William Heimlich, buvęs RIAS radijo direktorium Berlyne, tvirtino komitete, jog Charles Lewis jam trugdė vesti griežtesnę propagandą prieš komunistus ir kad jis buvo pasisamdęs vokiečių, simptizuojančių komunistams.

Charles Lewis, nenorėdamas, kad jį tardytų lojalumo taryba, 1952 metais pats pasitraukė iš savo pareigų. Dabar jis yra WCAX radijo — televizijos direktorius santykiams su visuomene palaikyti Burlington, Vt.

Du žurnalistai neatsakinėjo

Tame pačiame senato komitete New York Times korektorius Melwin Barnett, anksčiau dirbęs Brooklyn Eagle dienrašty, atsisakė aiškintis į senatorių klausimus apie savo ryšius su komunistų partija. Tačiau tvirtina, kad nuo 1942 metų jis nebepriklauso komunistų partijai. Melwin Barnett yra vienas iš tų žurnalistų, kurie kartu su Winston Burdett karo pradžioj priklausė sovietų špionažo celei, įsteigtai minėtame Brooklyno dienrašty.

Už nenorą atsakinėti į senatorių klausimus NYT leidėjas Sulzberger jį tuoj pašalino iš vietos. Laikraštininkų sąjunga (Guild) tuoj pareiškė, kad NYT leidėjas neturėjo teisės atleisti Barnett už pasinaudojimą konstitucinėmis privilegijomis.

Kitas apklausinėtas žurnalistas buvo David Gordon, anksčiau priklausęs tai pačiai Brooklyn Eagle komunistų gaujai, o nuo 1949 metų dirbąs New York Daily News (McCormick koncerno) dienrašty reporteriu.

Žurnalistų gildijai įsakinėjo komunistai

Charles Lewis, pasakodamas, kodėl jis įstojo ir išstojo iš komunistų partijos, davė komitete tokius parodymus:

1937 m. jis lengvai pasidavė Brown Weingarten (taipgi iš Brooklyn Eagle) įkalbinėjimams įstoti į komunistų partiją, kadangi jis priklausė laikraštininkų sąjungai (Newspapermen Guild) ir kadangi jam buvo pasakyta, jog šiai laikraštininkų sąjungai įsakymus duoda komunistų partijos būstinė New Yorke.

Kilus Brooklyn Eagle streikui tais pačiais metais, komunistų celės vadas Nathan Einhorn jį priskyrė prie "dviejų rudų vyrų", kuriems jis turėjo parodyti Flushing, N. Y. geležinkelio stoty vieną "Eagle" tarnautoją, neprisidėjusį prie streiko.

Šis tarnautojas turėjo būti užmuštas. Toks "draugų" gyvuliškumas taip jį sukrėtęs, kad jis išstojęs iš jų partijos.

— **Marš. Bulganinas ir kiti** Kremliaus valdžios nariai dalyvavo Prancūzijos ambasados šventėj Maskvoj, švenčiant Bastilijos paėmimo dieną.

IŠ VISO PASAULIO

Nuskendo 29 meksikiečiai

VERAKRUZ, Meksika.—145 tonų pakraščių susisiekimo laivas "La Flecha", esant dideliai audrai, nuskendo Meksikos įlankoj. Nuskendo 29 keleiviai, 37 išgelbėti.

Vokiečių armiją valdys civiliai

BONA. — Parlamentas pirmuoju skaitymu pasisakė už naująjį ir pataisytąjį įstatymo projektą. Numatyta sudaryti komitetą iš civilių, kurie skirs aukštuosius kariuomenės vadus ir žiūrės, kad kariškiai nesudarytų "valstybės valstybėj", kaip kad būdavo anksčiau.

Vakarai neverčia vokiečių į NATO

LONDONAS. — Anglų užsienio reikalų ministerija nuneigė Kremliaus tvirtinimą, jog 3 Vakarų didieji vers sujungtą Vokietiją stoti į NATO ir kitas vakariečių karines sąjungas. Vakariečiai tik stoja už laisvą Vokietijos apsisprendimą, dėtis, ar nesidėti į tokias sąjungas, sako anglai. Sovietai reikalauja iš anksto uždrausti Vokietijai dalyvauti bet kuriuose blokuose.

Peron pradės vėl mokėti algas kunigam

BUENOS AIRES. — Argentinos katalikų bažnyčios sluoksniuose kaip ir įsitikinta, kad Perono vyriausybė pradės vėl mokėti kunigams algas. Jos buvo nubrauktos, nelaukiant, kol praeis plebiscitas apie bažnyčios atskyrimą nuo valstybės.

Kviečia Ispaniją į NATO

WASHINGTONAS, D. C. — Atstovų rūmų užsienio reikalų komitetas pritarė pasiūlymui įsileisti diktatūrinę Ispaniją į Šiaurės Atlanto Gynybos Organizaciją — NATO. Vakarų Europos valstybės tam griežtai priešinasi, aiškindamos, kad NATO yra ne vien karinė sąjunga, bet ir demokratinių valstybių bendruomenė.

Faure pasiūlymas — nerealus

PARYŽIUS. — Prancūzų visuomenė ir spauda vadina premiero Faure nusiginklavimo planą nerealiu. Faure plane, kurį jis pasiūlys 4 didžiųjų konferencijoj, sakoma, kad didžiosios valstybės sutaupytas iš nusiginklavimo ar ginklavimosi lenktynių mažinimo lėšas turi paskirti neturtingoms ir atsilikusioms valstybėms.

Gvatemalos valdžia išgrobė kasas

GVATEMALOS MIESTAS. — Griūvant prokomunistinei Arbenz valdžiai pereitais metais, jos nariai pagrobė milijonines sumas iš vyriausybės kasų. Pats prez. Arbenz, bėgdamas slėptis į Meksikos ambasadą, išėmė iš žemės banko apie milijoną dolerių. Kad jam nereikėtų šelpti savo senųjų draugų, esančių pabėgime Pietų Amerikos valstybėse, Arbenz persikėlė su visais pinigais į Europą.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Oro jėgų tyrinėtojai (vidury) apžiūri dar degantį KC-97 tankerio lėktuvo laužą. Lėktuvas nukrito ir sudužo netoli nuo Merced, Calif. Visa lėktuvo įgula iš vienuolikos žmonių žuvo.

MARŠ. ŽUKOV VAŽIUOJA Į GENEVĄ

Kremlius bandys išnaudoti jo draugystę su Ike

MASKVA. — Sovietų Sąjunga jau pranešė savo delegacijos į 4 didžiųjų konferenciją sudėtį. Į ją įeina: ministerių tarybos pirmininkas maršalas Bulganin, komunistų partijos pirmasis sekretorius Nikita Chruščiov, karo ministeris maršalas Žukov, užsienio reikalų ministeris Molotov, viceministeris Gromyko, premiero pavaduotojas Mikojan ir kiti.

Vakarų pasaulis ypatingą dėmesį kreipia į du delegacijos narius — Žukovą ir Chruščiovą.

Ike panašiai pageidavo

Prez. Eisenhoweris prieš trejetą savaičių išsireiškė, kad jo susitikimas su maršalu Žukovu galėtų išeiti į naudą savitarpiniams JAV — SSSR santykiams. Jis tada patvirtino savo susirašinėjimą su Žukovu. Jiedu vadina vienas kitą senais karo draugais. Žukovas yra išsitaręs apie prez. Eisenhowerį kaip apie taikos kovotoją.

Draugystės liūdni padariniai

Eisenhoweris susidraugavo su Žukovu tuoj po Berlyno užėmimo, kaip vyriausieji Vakarų ir Rytų armijų vadai. Tosios draugystės metais buvo padalytas Berlynas į 4 sektorius, į SSSR, JAV, Anglijos ir Prancūzijos. Vakarų valstybės sutiko paimti po gabalą Berlyno, bet "užmiršo" susitarti su Sovietais dėl kelio į savo sektorius Berlyne. Jų susisiekimas su Berlynu eina per Sovietų okupuotas sritis ir priklauso nuo visiškos sovietų malonės. 1948 metais Sovietai uždarė visus kelius į Berlyną, ir vakariečiai buvo priversti statyti "oro tiltą" aprūpinti berlyniečius būtiniausiomis prekėmis. Net anglis reikėjo gabenti lėktuvais. Per Berlyno blokadą sudužo apie 20 transportinių lėktuvų ir žuvo 51 Amerikos ir Anglijos lakūnas. Šis tiltas Vakarams atsiėjo šimtus milijonų dolerių.

Žukovas atstovaująs raudonajai armijai

Maršalo Žukovo paskyrimas į delegaciją aiškinamas ne vien kaip Kremliaus noras išnaudoti jo seną draugystę su Eisenhoweriu, bet kaip ir įrodymas, jog dabartinėj Kremliaus "kolektyvinėj" diktatūroj kariuomenė turi stiprų balsą.

Nenuskriausta nė partija

Nikita Chruščiov prieš kurį laiką aiškino vienam Amerikos korespondentui, kad jam nebus reikalo važiuoti į Genevą ir stovėti už Bulganino peties, jei 4 didieji nutartų derėtis.

Nekalbant apie Chruščiovo galią, kuri kai kurių stebėtojų manymu, esanti didesnė už paties Bulganino, Sovietų delegacija be jo, bet su Žukovu, būtų galėjusi sudaryti įspūdį, jog komunistų partija stovi Kremliaus galybėj žemiau už raudonąją armiją.

Formalusis delegacijos pirmininkas premieras Bulganinas apjungia šiuos abu Sovietų diktatūros galingiausius elementus — komunistų partiją ir raudonąją armiją.

Kaltina armijos departamentą mj. I. Peress byloj

Senato komitetas mini 48 klaidas

WASHINGTONAS, D. C. — Nežiūrint, kad senato nuolatinių tyrinėtojų komiteto vadovavimą perėmė iš respublikonų senatoriaus McCarthy demokratas McClellan, komitetas buvo ir paliko tos nuomonės, jog dėl dantų gydytojo Peress pakėlimo į majorus ir viso kilusio skandalo kaltas tik armijos departamentas.

Tada armijos sekretorium buvo Robert Stevens, o jo padėjėjas šiais klausimais — John Adams, abu jau atsistatydinę iš pareigų. Senato k-tas savo baigiamajame pranešime apie Peress skandalą išvardijo 48 klaidas, padarytas armijos departamento, tvarkant šio komunisto pakėlimą į kapitonus ir majorus bei atleidimą į atsargą su pirmaeiliu pažymėjimu.

Žuvo 4 lakūnai

SHREVEPORT, La. — Stratosferinis ir sprausminis bombonešis B-47, ką tik pakilęs iš Barksdale aerodromo, nukrito ir sudužo.

Lėktuve buvo 3 karininkai ir vienas kareivis. Jie visi žuvo. Šis 6 mašinų bombonešis dėl neišaiškintos priežasties negalėjo pasiekti reikiamo aukščio. Paskridęs apie 10 mylių, jis atsitrenkė į žemę ir užsidegė.

Vėliausios Žinios

— Pirmą kartą Sovietų valdžios istorijoj ministerių tarybos pirmininkas (Bulganinas) penktadienį nupasakos užsienio spaudos korespondentams Kremliaus politikos klausimus.

— Marokos teoristai įmetę į vieną Kasablankos kavinę bombą. Nuo jos žuvo 7 europiečiai. Kiti 25 žmonės buvo sužeisti.

— JAV ambasadorius Maskvoj Charles Bohlen, buvęs pastorosiomis savaitėmis Amerikoj, atskrido į Paryžių prisijungti prie Amerikos delegacijos, vykstančios į Genevos konferenciją.

— Sovietų premieras Bulganinas išsireiškė, jog marš. Žukovo draugystė su Eisenhoweriu yra asmeninio pobūdžio ir toji draugystė nepaveiks Kremliaus vyriausybės nusistatymo 4 didžiųjų konferencijoj.

— "Šiandien yra tiktai viena tironiška jėga, ir tai yra Sovietų Sąjunga", pasakė sen. Knowland senate, priimant rezoliuciją apie pavergtųjų tautų išsilaisvinimą.

— Buvęs JAV ambasadorius Maskvoj George Kennan turįs žinių, jog Sovietų karinė galia esanti tokia didelė, kad jie nugalėtų pasaulį per 30-40 dienų. Šiuos gasdinančius gandus Kennan pasakojo Tennesse Valey Authority (TVA — federalinių užtvankų valdybos) suvažiavime.

— Vyr. prokuroras Brownell paskelbė advokatų sąjungą ((American Lawyer's Guild) priešvalstybine organizacija ir pareikalavo, jei gali, nuo šio kaltinimo apsiginti. Negalint tai padaryti, ji bus įtraukta į priešvalstybių organizacijų sąrašą, vedamą Teisingumo departamente.

— **Audrey Brandt,** 42 metų farmerio bernas, iš La Porte City, Iowa, prisipažino policijai, kad jis pagrobė, išprievartavo ir primušė 2 metų mergaitę Danna Sue Davis. Mergaitė rasta krūmuose negyva.

—**Žuvo traukinio mašinistas,** o 50 keleivių buvo sužeisti, kai traukinys nuėjo nuo bėgių ir nukrito nuo pylimo. Nelaimė įvyko Bridgeporte, Conn., traukiniui einant iš Washingtono, D. C., į Bostoną.

—**Su prezidentu Eisenhoweriu** išvažiuoja į Genevą ne tik jo žmona, bet ir sūnus, majoras John Eisenhower. Jis priskirtas prie prezidento štabo tik šiai misijai.

RAGINA JAV VYRIAUSYBĘ VESTI TAUTŲ IŠLAISVINIMO POLITIKĄ

Vienbalsiai priimtoj rezoliucijoj keliama viltis apie išsivadavimą iš svetimo jungo

WASHINGTONAS, D. C. — Senatas ketvirtadienį užtikrino pavergtosioms tautoms, kad Jungtinės Valstybės širdyje ir mintyse yra kartu su jomis ir kad JAV vyriausybė visomis įmanomomis užsienio politikos priemonėmis priartintų šių tautų išsilaisvinimo valandą.

Senatas šiuo savo žygiu iškėlė 4 dilžiųjų konferencijos išvakarėse pavergtųjų tautų išlaisvinimo svarbą pasaulinei taikai. Nenorėdamas ir negalėdamas įsakinėti vyriausybei, jis tik išreiškė savo didelį troškimą, kad vyriausybė nuolat turėtų galvoj tuos milijonus žmonių, kurie negali naudotis laisvės palaima, kokia naudojasi amerikiečiai ir kitos nepriklausomos tautos.

Senato rezoliucijoj reiškiama pavergtiesiems užuojauta ir viltis, jog anksčiau ar vėliau visos tautos susilauks laisvės ir galės valdytis, kaip joms patinka, be jokios svetimos prievartos.

Priimta ir antroji rezoliucija

Senatas priėmė kiek ištaisytą ir atstovų rūmų rezoliuciją prieš komunistų ir kolonialistų užmačias valdyti kitas tautas. Senato rezoliucijoj kolonializmas mažiau pabrėžtas, daugiau rodomas susirūpinimas tomis tautomis, kurios jau gyveno nepriklausomą gyvenimą ir parodė sugebėjimą savarankiškai tvarkytis.

Dulles galvoja apie pavergtuosius

PARYŽIUS. — Valstybės sekretorius Dulles, atvykęs į Paryžių, pasakė, jog jis jaučia "viltingą orą". Prancūzams kaip tik švenčiant Bastilijos paėmimą, Dulles pakartojo didžiuosius revoliucionierių idealus: "Laisvė, lygybė, brolybė", ir pastebėjo:

"Mūsų pačių laisvė darosi juo brangesnė, juo daugiau sudedame aukų jai išsaugoti ir juo daugiau žiūrime į tuos, kurie turėjo laisvę, jos neteko ir dabar kovoja už jos atgavimą".

Aišku, sekretorius Dulles tai kalbėdamas, turėjo galvoj buvusias nepriklausomas Europos valstybes, kurių laisvę ir nepriklausomybę sutrypė Sovietų Sąjunga.

Dulles tariasi su Pinay, MacMillan

Svarsto Genevos "strategiją"

PARYŽIUS. — Valstybės sekretorius John Foster Dulles, atskridęs ketvirtadienio rytą, tuoj susitiko su Prancūzijos užsienio reikalų ministeriu Pinay ir vėliau su premieru Edgar Faure.

Vėliau prie pasitarimų prisidėjo Anglijos užsienio reikalų ministeris MacMillan.

Jie aptaria 4 didžiųjų konferencijos strategiją. Derybos su Bulganinu ir jo delegacija prasidės pirmadienį. Savaitės pabaigoj 3 Vakarų didžiųjų ministeriai dar posėdžiaus su NATO valstybių užsienio reikalų ministeriais arba ambasadoriais.

Nei iš šio, nei iš to nušovė 3 žmones

FLINT, Mich. — Į vieną barą įėjo Kenneth Kuzner, 30 metų šoferis, kiek pagėrė, o paskui išsitraukė revolverį ir paleido ugnį į dvi poras, sėdinčias atokiau prie stalo.

Po to, jis užsitaisė vėl revolverį ir išėjo iš baro. Keletą valandų vėliau jį pagavo už 30 mylių, netoli Pontiac. Policijos tardomas, žudikas aiškino, jog anų keturių žmonių juokas jį įtužinęs.

Nušautieji yra: Said Farah, 26 metų; jo žmona Jeannie ir dar nenustatyta kita moteris. Sunkiai sužeistasis vadinasi Jack Dollar, 26 metų. Jie visi buvo iš to paties Michigano miesto Flint.

KAREIVIS MANO, KAD JO NEGALIMA UŽGAULIOTI

OKLAHOMA CITY, Okla. — Eilinis aviacijos kareivis John Crogman patraukė į apskrities teismą savo viršininką plk. Walter Callahan ir pareikalavo sumokėti $10,000, kam pulkininkas jį išvadino kitiems girdint tinginiu.

IRGI KOVOS BŪDAS

TAIPEH, Formoza. — Kinijos komunistai paleidžia pasroviui į Formozos pusę skardines su maistu. Bet vietoj maisto skardinėse yra sprogstamoji medžiaga. Vienas Formozos žvejas, radęs tokią skardinę, buvo sudraskytas, kai norėjo ją atidaryti.

Pasiduoda Mau Mau vadai

NAIROBI, Kenija. — Anglų paskelbtąja amnestija Mau Mau teroristams paskutinę valandą pasinaudojo jų "generolas" Kofia Mbaya ir 25 jo štabo bendradarbiai. Iš viso anglams pasidavė apie 1,000 teroristų, kuriems pažadėta dovanoti bausmes. Bet apie 3,000 liko sunkiai įžengiamuose miškuose, iš kur jie tęsia užpuldinėjimus ir baltųjų kolonialistų žudymus.

Nuteisė klaidingą liudininką Matusow

Komunistų sėbrui gresia 30 m.

NEW YORKAS. — Federalinis prisiekusiųjų teismas nustatė, kal Harvey Matusow 6 atvejais melavo po priesaika. Už kiekvieną tokį nusikaltimą jam gresia kalėjimas po penkis metus.

Harvey Matusow 1950 m. prisistatė FBI agentams ir nupasakojo, jog ligi šiol buvęs komunistu, o dabar jais pasipiktinęs ir pasiryžęs prieš juos kovoti. Jis liudijo komunistų vadų byloj 1952 ir 1953 metais. Pereitais metais pradėjo skelbti priešinga, kad jis teismuose melavęs ir kad jį vertęs meluoti Roy Cohn, buvęs prokuroro padėjėjas, vėliau McCarthy komiteto vyr. advokatas. Netrukus pasirodė ir Matusow knyga "Klaidingas liudininkas", kuriame jis dergia JAV teismus, FBI ir kongresinius komitetus.

Dabar už visas tas melagystes jį laukia ilgi metai kalėjime.

Visokios žinios iš Lietuvos ir kitur

Tinka ir šiai dienai

1930 m. liepos m. Lietuvos komunistų partijos centro komiteto organe "Komunisto" Nr. 4 štai kas buvo parašyta:

"...Nors Amerikoj bedarbė siaučia, nors klasių kova aštrėja, o lietuvių eilėse tikro vaizdo kas dedasi mes nematom. Bent nei "Vilnis", nei "Laisvė" to tikro vaizdo neparodo. Ir ne tik neparodo, bet dar stačiai perdaug tos vienybės. Biznieriai gražiai sau skelbias ir "Laisvėj" ir "Vilnyje" ieško sau žmonų — gaspadinių (žmoną pigiau laikyti negu gaspadinę, nereik algos mokėt), agituoja už biznierius, kaip geradarius. O kad lietuviški buržujai naudotų darbininkus, apie tai tik retkarčiais vieną kitą kartą žodį išgirsti. Nėra tikro šaukimo į kovą su lietuviška buržuazija".

Tiesa, per tuos keletą metų kai kas jau pakitėjo. Menamoji lietuviškoji buržuazija jau tiek susiprato, kad šiem dviem maskviniam laikraščiam retas kuris beduoda skelbimus. O bendrai čia, Amerikoj, gyvenantiems maskviniams, "Vilnies" ir "Laisvės" pasakėjams ir redaktoriams, buržujai tiek rūpi, kiek pereitos žiemos sniegas, nes jie visi patys daug šilčiau, sočiau gyvena, negu bet kuris lietuviškas buržujus. Šis bent turi rūpintis rytojaus diena, o lietuviškai kalbantieji maskviniai dėl rytojaus dienos galvos nesuka — svetimų trupinių jie turi sočiai.

Caras pabėgo

Dar ir šiandien kandidatų į vadus netrūksta. Rusai iki šiol galutinai caro neišsižadėjo. Deja, kaip ir kitiems, taip ir rusams su kandidatais į carus nesiseka. Ana Vladimiras Kirilovičius Romanovas, visų baltųjų rusų caru vadinamas, ramiai gyveno Madride, Ispanijoj. Jis tik laukė geros progos atsirasti Maskvoj ir sėsti ten sostan. Baltųjų rusų įsitikinimu, komunistai jau galutinai carui paruošė sostą, tik patys dar nedrįsta ką nors iš savo tarpo caru apšaukti. Per daug visi susipiovę, vienas kitam įsipykę. O čia dar ir pavydas painiojasi.

Bet visi tie kandidatai į vadus ir carus linkę plačiai gyventi ir saliūnus lankyti. Madride plačiai gyveno V. K. Romanovas. O pinigo reikia turėti, nors ir svetimų vaišinamam. V. K. Romanovas gavo iš Madrido vyriausybės leidimą dešimčiai sunkvežimių iš Prancūzijos pardavimui parsigabenti. Čia vyras ir suklupo. Suklupo visai necariškai. Jis prie 10 leistų pirkti sunkvežimių pridėjo dar vieną nulį. Iklimpo vyras. Budri policininko akis pastebėjo ir... V. K. Romanovas visai necariškai iš Ispanijos per žaliąją sieną pasišalino.

Žmonės vis dar tebemedžiojami

Vilniaus radijo korespondentas Jonas Jašinskis praneša tokią naujieną, — tikriau, Lietuvos gyvenimo kasdienybę. Girdi, Skapiškio stotin susirinko žmonių būrelis stebėti kaip platformos buvo skubiai pakraunamos kombainais. Paaiškėjo, kad Ajušis, Mozeliūnas ir kiti Prokofjevo lydimi vyksta į Kuibyševo sritis dirbti kolūkiuose.

Vadinasi, vis dar Lietuvos gyventojai retinami, medžiojami ir svetur gabenami. Gabena kartu su jais ir Lietuvos turtą. Skurdinama, sovietuzuojama, rusinama Lietuva visokeriopais būdais. Vieton išvežto turto gal ir atsiras kitas, bet vieton išvežtų Lietuvos žmonių atvyks atėjūnai iš rusiškųjų stepių.

Tikrai Lietuva virto žiauriai rusų-komunistų naudojama kolonija.

Pasigyrė

Tarybų Lietuvos žemės ūkio menamoji ministerija turi vadinamąją propagandos ir mokslo valdybą. Tos valdybos vyriausias agronomas Daukša išleido plakatą-lapelį "Kukurūzams gerą priežiūrą". Tai jau ne pirmas šiais metais tos srities leidinys, skirtas kukurūziniam svaiguliui didinti.

Keistas įsipareigojimas.

Radviliškio rajono Černiachovskio vardo kolūkio kiaulininkė Morta Tarasevičienė įsipareigojo šiemet iš jos prižiūrimų 12 kiaulių gauti ir išauginti po 24 paršiukus iš kiekvienos kiaulės. Seniau tokie įsipareigojimai buvo daromi Stalino įkvėpimu, o dabar komunistų partijos garbei. O kas, jei tos kiaulės tiek paršiukų neatsives? Tąsyk komunistų partijos garbė nukentės, o vargšė Morta gal atsidurs Kazakstane.

Krepšininkės nepasidavė

Leningrade buvo visasąjunginė kūno kultūros spartakiada, Kauno krepšininkė įveikė Minsko komandą 55:36, bet prakišo leningradietėms. Bent taip skelbiama. Kaunietis Ramonaitis tapo spartakiados čempionu, — jis pirmas baigė bėgimo distanciją ir sumušė iki tol buvusį Tarybų Lietuvos bėgimo rekordą.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Aktorius Clark Gable vedė Kay Williams Spreckels, buvusią cukraus magnato Adolph Spreckels žmoną. Juodu apsivedė Minden mieste, Nevadoje.

Vilniuje įvyko Tarybų Lietuvos politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos ketvirtasis iš eilės suvažiavimas. Jos pirmininkas yra Bulovas, o sekretorius — Zabulis. Susirinkusiųjų daugiausia kalbėta žemės ūkio klausimais. Matyti, žemės ūkio klausimai virsta opiausiais. SSSR komunistų partijos pirmasis sekretorius Chruščiovas užsimojo Lietuvą ne tik sukukurūzinti, bet ir sukiaulinti. Tatai nenuostabu, jei kiaulininkės už kiaules įsipareigoja užauginti iš kiekvienos kiaulės po 24 paršiukus. Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos nariams Mortos įsipareigojimai taip pat rūpi, kad ji juos ištesėtų, nes antraip, ir draugijos nariams gali pasidaryti riesta. Draugijos susirinkusieji nariai taip pat rado būtinu suaktyvinti ateistinių klausimų gvildenimą ir tų žinių skleidimą tarp kolūkininkų.

Tarybų Lietuvos kultūros ministerijos meno reikalų valdybos viršininko pavaduotojas yra Julius Lazoraitis. Jis iš seno yra žinomas kaipo šantažistas-provokatorius. Apie kultūros reikalus jis tiek tenusimano, kie gaidys apie astronomiją.

—"—

Vakarų Vokietijoj veikia ukrainiečių vokiečių draugija. Ši draugija plačiai veikia ir turi vokiečių sluogsniuose pritarimą.

Vokiečių kalba ukrainiečiai išleido 1840—1940 metų Ukrainos lyrikos antologiją.

Rockford, Ill.

Svečiai atostogauja Rockforde

Ponas A. Naudužas su žmona Paulina ir 2 vaikučiais iš Pittsburgh, Pa., per kalnelius ir lygumas atpyškėjo į Rockfordą seniai bematytų giminių p. p. A. Plocių aplankyti. Kelionėje išbuvo net 15 valandų. Susipažinęs turėjau parodyti mūsų kultūros židinį — Lietuvių Klubo namą. Svečiui namas labai patiko. Sako, net Pittsburgh'o lietuviai tokio neturį.

P. Stasys Vazgelevičius iš Detroit, Mich., atvažiavo aplankyti savo pažįstamų dar iš Lietuvos p. p. Dičiūnų, kurie, būdami klubo nariais, irgi atsivedė svečius klubo namo apžiūrėti. S. Vazgelevičius buvo Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoris-kūrėjas ir kovojo už Lietuvos laisvę. Jis labai domėjosi pastatu, nes juk ir Detroito lietuviai pradėjo vajų Lietuvių Namų statybai, taigi gal mes esą galėtumėm ką nors jiems patarti.

Dėl Detroito Lietuvių Namų

Kiekvienas, kuris seka spaudą, mato, kad Detroito lietuviams ir jų skaitlingoms organizacijoms būtinai reikalingi savi tautiniai namai. Skaitydamas p. A. Kutkaus straipsnį "Lietuviška talka", gėrėjausi jų norais ir pasižadėjimais pirkti akcijas. Žinant lietuvių skaičių Detroite, belieka tikėti ir linkėti jiems užsibrėžtą tikslą pasiekti, įamžinant lietuvių vardą šiame Amerikos didmiestyje.

Rockfordo Lithuanian Club dar tik metų amžiaus, bet verčiasi gerai. Didžioji salė iš anksto išnuomota lietuviams ir kitataučiams. Mažojoje salėje vyksta susirinkimai ir pobūviai. Bufetas aptarnauja narius ir svečius. Už indėlius nariams išmokama 4%, o skolos laikui bėgant irgi bus išmokėtos. Linkėčiau ir Detroito lietuviams pasiskubinti, nes statybos kainos kyla, gi sumanytojai ir rėmėjai senėja ir jų energija mažėja, o darbo yra daug.

Atostogaujantieji rockfordiečiai

P. A. Smatavičius patraukė į Kanadą savo giminių ir draugų aplankyti.

Juozas Misiunas važiuoja į Arlingtoną pamatyti lenktyninių žirgų. Taipgi žada kurį laiką pabūvoti Chicagoje. Jo sesers dukrelė iš rytinių valstijų, aplankusi Rockfordą ir Kenoshą, išsiskubino atgal, rodos, į Philadelphiją.

Mokytojas Viliamas Aleksynas su šeima išvažiavo į Indianą pabūvoti pas žmonos tėvus.

Visiems atostogautojams linkių laimingai sugrįžti.

—Žvalgas.

Apie vėžio gydymą

Žmonių tarpe yra pasklidę neteisingų nuomonių dėl vėžio ligos ir jos gydymo.

Yra tiesa, kad liga nebeišgydoma, jei ji jau spėjo pasklisti po visą kūną. Bet jei ji dar neišplitusi per daug, pacientui neįtikėtinai ilgai galima pratęsti gyvenimą, jei jau ir įsigalėjęs vėžys, sako Amerikos vėžio draugijos Illinojaus skyrius.

Operacijos gali daug padėti. Taip pat radiacija, hormoninis gydymas. Klausimas, ar pranešti pacientui, kad jis turi vėžį, esąs individualus: tai priklauso nuo paties paciento.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

Tikslus Suderinimas

Jūsų sveikatos reikalams geriausiai patarnauja **moderni vaistinė,** kuri privalo turėti:

pilną sandėlį geriausių vaistų, naujausius medicinos išradimus, tobulai įrengtą ir tiksliais instrumentais laboratoriją, patyrusių farmaceutų štabą.

Mums malonu pranešti, jog mūsų vaistinė kaip tik turi tokį pilną suderinimą.

Jeigu jums reikia bet kokių vaistų arba paruošti receptą, ką jūs negalite padaryti savo apylinkėje — praneškite apie tai mums ir pirmuoju paštu jūs gausite tai, ko pageidaujate.

UNION DRUG CO.
The REXALL Store
35th and HALSTED STREET
(Šiaurrytinis kampas)
Telefonas: YArds 7-6917
CHICAGO 8, ILL.

Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro.
Rašyti galite jūsų gimtąja kalba.

Sutvarkykite Laiku Savo Automobilį
COMPLETE AUTO SERVICE
4542-44 SO. WESTERN AVENUE Tel.: CLiffside 4-0079

Sav. Stasys Dapkus, prityręs mechanikas turįs moderniausius įrengimus, geral' ir nebrangiai pataiso karoseriją ir nudažo taip pat sureguliuoja motorą, kad tau piau naudotų benziną ir alyvą. Jis šioje srity dirba nuo 1936 m., taip kad jo darbu būsite patenkinti. Namų tel.: WA 5-7580.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

TONIKAS VIDURIAM

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, pūslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, prešalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja $1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadieni 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST
Chicago 29, Illinois

—Girkšt-pakšt ant lentos
Kibur-vibur ant tvoros.—Kaš?
Atsakymas "Mįslių knygoje".
Kaina $1.00. Naujienose.

Today at SOLTIS'

SEE IT NOW!
NEW! HISTORY-MAKING
PUSHBUTTON
Hotpoint
AUTOMATIC WASHER

2 Automatic Washers in 1
Washes All Fabrics Really Clean
GENTLY...SAFELY... AUTOMATICALLY

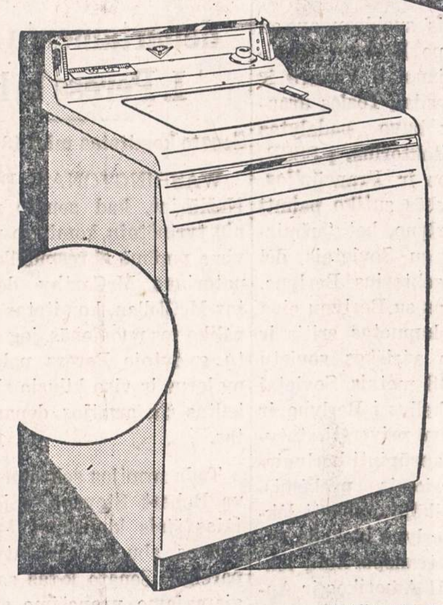

- ✓ Color-lighted pushbuttons—automatic selection of wash and rinse water temperatures
- ✓ 2 separate washing cycles—"Regular" for sturdy clothes . . . "Delicate" for fragile fabrics
- ✓ Rubber-Finned Aquatator—newest and *best* wash-rinse action gets clothes really clean *safely . . . gently . . . automatically!*
- ✓ Deep-Overflow Rinse with sanitary *solid-wall* spin tub. Soil and suds float up and out of tub—not through the clothes
- ✓ All porcelain inside and out . . . new 50th Anniversary advanced design

Hotpoint 50th Anniversary 1905-1955

SEE IT NOW AT

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE
2647 WEST 51st STREET HEMLOCK 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

A wedding gift that makes dollars and sense—

TODAY'S June bride is a canny young creature. She realizes that financial security is one of the most important ingredients of a happy marriage. So naturally, one of the most appreciated gifts she can receive is a U. S. Savings Bond—the gift of security.

A Savings Bond is a present with a *future*. It earns extra dollars as it grows older (3% interest, compounded semiannually, when held to maturity). And with the earning power of Bonds extended to a full 19 years and 8 months, they can pay back $1.80 for each $1.00 originally invested!

So give the gift of security. Give a U. S. Savings Bond.

Suggestion for June bridegrooms:

One of the easiest and surest ways to provide financial security for your new family is through the convenient Payroll Savings Plan. This Plan does your saving *for* you—and invests that saving in interest-earning Series E Bonds. Sign up today at the pay office where you work for the Payroll Savings Plan.

Want your interest paid as current income? Invest in 3% Series H

United States Government Series H Bonds are new current income Bonds in denominations of $500 to $10,000. Redeemable at par after 6 months and on one month's written notice. Mature in 9 years, 8 months and pay an average of 3% per annum if held to maturity. Interest paid semiannually by Treasury check. Series H may be purchased through any bank. Annual limit: $20,000.

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA
DR. P. JONIKAS

Žodingasis Daukantas

V. Saulius atliko vertingą kultūrinį darbą, prieš kurį laiką išleisdamas žymiojo žemaičių kultūrininko Simano Daukanto (1793—1864) "Būdą senovės lietuvių kalnėnų ir žemaičių". Tai yra pakartojimas trečiosios šio veikalo laidos, spaudai paruoštos Jurgio Talmanto ir 1935 m. išleistos kauniškės "Sakalo" bendrovės.

Šis veikalas ypač svarbus mokyklinei jaunuomenei susipažinti su šio didžiojo žemaičio idėjomis, jo giliu patriotizmu, ypač jo raštų stiliumi ir kalba. Tačiau šio meto aplinkybėmis Daukantas mums visiems pasidaro vėl savotiškai reikšmingas ir svarus.

Amerikos lietuviams Daukantas iš seno nesvetimas, nes kai kurie jo raštai čia seniau buvo išleisti. Tačiau tai nereiškia, kad dabartinis leidinys būtų ir jiems liekas. Talmantinis "Būdas", nors ir turi kai kurių trūkumų, vis dėlto yra geresnis už kitus čia išleistuosius Daukanto leidinius, nes jis stengiasi skaitytojui pateikti kiek galima tikrąjį, neiškreiptąjį Daukantą. Grynai mokslo, kalbotyriniams reikalams, žinoma, geriau turėti visai nepakeistą originalą ar jo pakartojimą, bet plačiajai visuomenei toks leidinys tik sudarytų nereikalingų sunkenybių.

"Būdo" kalba Talmanto palikta apskritai visa daukantinė, tiktai ištaisyta rašyba ir tarminiai garsai pakeisti rašomosios kalbos garsais (taigi leidinys yra fonetinis vertinys į bendrinę kalbą). Šiaip stilius, žodynas, sintaksė ir žodžių darybinės bei kaitybinės (morfologinės) lytys paliktos nepakeistos. Todėl "Būdas" yra ypač įdomus savo kalba — žodinga, gausia žemaitiškų lyčių.

"Būdas" parašytas periodine, ilgasakine kalba, tam tikru senuoju klasikiniu, literatūriniu atspalviu nudažytu, stilium. Paimkime pavyzdžiui kad ir šį sakinį, aprašantį senovės lietuvių jaunuomenę: "Jaunuomenė taip pat nelepinos ir neslinkavo, bet nuo jaunų dienų jau į vargus pratinos, nesgi nuo paaugusiųjų tas tiktai tebuvo jų mylimas ir godojamas, kas vargo vaiku... arba geru vėju kritusiu buvo vadinamas; nesgi tie žodžiai žemaičių berneliui ar mergelei godos žodžiais buvo; todėl visi basi, puspliki, lynant, sningant ar dergiant, į pastogę nelindo, nes blauzdlaužotie, gruoduotie, krušai beriant, lytui čežant, per pusnis ir pūgas ėjo ar keliavo dainiuodamys ten, kur juos tėvai ar didiejai siuntė: reikiant kad ir speiguotis basi per kelis šaukimus prie susiedų subėgiojo, bandą ganė, į priegulę jojo, paukštinėjo ar su paaugusiais į sunkius ir paojus darbus pratinos ir mokės, kaip mietinykę eglalę ar pušalę vieną ranka it kanapį išrauti, kaip vilką sugrobus nusmaugti, kaip mešką ar briedį paristi, taurį ar šerną vienu siūčiu nudaužti, to vien tegeisdamys, kad tik vyrais būtų vadinamys, ne vaikais; nesgi visu didžiausia goda buvo jaunnam save vyru vadinant girdėti: kaipogi senieji lietuviai kalnėnai ir žemaičiai didžiai išmintingai elgės tame daikte, jau lopišėje pratindamys vaikus savo ant vargų, šalčių ir alkio, idant paaugusys būtum visa išturintys ir visa pakenčiantys" (66—67 psl.).

Kaip matome, čia gausu tarminių ir retų lyčių: *neslinkavo* —t. y. netingėjo, *nelepinos* — nesilepino, *dainuodamys* — dainuodami, *didiejai* — didieji, *speigotie* — speigui esant, *į priegulę* — į naktigonę, *mietinykę eglalę* — mieto storumo eglelę, *vienu siūčiu* — vienu kirčiu, *vadinamys* — vadinami ir t.t.

"Būdas", besiremiąs pajūrinių žemaičių tarme, pasižymi žodingumu, kuris daugeliui mūsų, gyvenančių už Lietuvos ribų, ypač vertingas. Štai dar keletas žodžių bei jų lyčių ir jų reikšmių, kurių arba visai nebeužtinkame, arba retai beužtinkame šiandieninėje mūsų raštų, ypač blankioje laikraštinėje kalboje: *būtinai* — visai, tikrai, *dingstė (dingstis)* — proga, *čiužinas* — gyvatė, *gluosniuotis* — glamonėtis, *iškilti* — išvykti, *kliautis* — pasitikėjimas, *martauti* — marčią į kelią rengti, *noktis* — eiti lenktynių, *nutausti* — pasidaryti kam nors svetimam, nuprasti, *pasirinkti* — mirti, *patarmė* — patarimas, *pergalvys* — apgavikas, sukčius; galvotas, nagingas žmogus, *pramonė (pramonis)* — prasimanymas, *ryžtis* — žinotis, *tausti* — trokšti būti arti savo namų, pasidaryti artimam, *tūlas* — dažnas, *žmonysta* — svečiavimasis, iškilmė ir t.t.

Daukantas vartoja ir naujadarų vietoj svetimybių, nes jam rūpėjo lietuvių kalbos grynumas. Štai keli pavyzdžiai: *išlietė* — upės baseinas, upynas, *įstatytojas* — įstatymų davėjas, *iždas* — išlaidos, *laikrodis* — "dziegorius", *skaidma* — turinys, *vietovė* — miestas, *virenė* — virtuvė ir t.t.

Daukanto "Būdas" yra ypač mūsų kultūrininkams vertinga dovana. Pridėtasis knygos gale žodynėlis palengvina skaitytojui suprasti kai kuriuos tarminius ar retesnius Daukanto vartojamus žodžius.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo
Buvęs JAV prezidentas Harry S. Trumanas maršuoja šrainerių parade Chicagoje. Paradas įvyko liepos 12 dieną.

Vėlyvasis Chicagos augimas

Greitasis Chicagos išaugimas pastebimas per pastaruosius 15 metų. Tarp 1940 ir 1955 m. Chicaga paaugo daugiau negu kuris kitas didmiestis. Per tą laiką išaugo eilė pramonės įmonių, gyventojų padidėjo 400,000, o pramonėje dirbančiųjų skaičius pakilo 500,000. Numatoma, kad ir toliau miestas nesustos augęs.

Hamilton, Ont.

Smulki kronika

—Š. m. liepos mėn. 17 d. lietuvio Vytauto Narušio ūkyje prie Medad ežero įvyks visos Kanados arklių jojimo lenktynės; šokimas į tolį ir į aukštį. Lenktynės prasidės 1 val. dieną punktualiai. Todėl, kurie yra mėgėjai stebėti arklių lenktynes, prašomi nesivėlinti. Dalyvaus geriausi Kanados arklių lenktyniautojai. Veiks bufetas ir bus šokiai, griežiant geram orkestrui.

—P-lė Albina Grajauskaitė ištekėjo už chicagiečio Alfonso Lietuvniko ir ten ji persikelia gyventi. P-lė Albina buvo gera visuomenininkė, choro dainininkė. Gero vėjo jai.

—Prie Niagaros krioklio įvyko lietuvių šventė, į kurią buvo atvykę svečiai ne tik iš artimų apylinkių, bet ir iš New Yorko. Newyorkiečiai atliko meninę programą; Brooklyno bažnytinis choras davė grąžų koncertą; chorui vadovavo p. Povilas Sakas, kuris pasirodė kaip geras ir sumanus dirigentas. P-lė Skarulytė padainavo solo. Jos balsas lygiai gražiai skambėjo visuose rejestruose. Ypač publikai patiko jos interpretacija dzūkiškų dainų.

—Prekybininkas Juozas Girdvainis, kuris jau keli metai laiko "Niagaros" restoraną (244 James St. N.), buvo kurį laiką tą restoraną perleidęs nuomon kitiems (jugoslavams), bet tie taip blogai vedė šią lietuvių mėgiamą valgyklą, kad daug klientų neteko; dabar vėl perėmus senajam šeimininkui, "Niagara" vėl pradeda atsigauti. Mat grįžo ir senoji patyrusi virėja p. St. Rakauskienė, kuri gamina nepaprastai skanius valgius, jų tarpe daug galima pasirinkti lietuviškų valgių. —V. D.

50 metų už apiplėšimą

26 m. vyriškis buvo teismo nuteistas kalėti nuo 50 metų iki gyvos galvos už ginkluotą apiplėšimą, kurio metu jis atėmė 2 dolerius.

R. De Wese, 314 S. California, š. m. gegužės 21 d., atvykęs į Moody, 20 m. moteriškės, namus, atėmė iš jos $2, taip pat puolė jos motiną su peiliu rankoje.

De Wese buvo įsibrovęs ir į kitus namus, prisimetęs dujų tikrintoju, atėmęs iš moteriškės $5 ir ją iššaginęs.

De Wese jau iš anksčiau žinomas policijai įsilaužimais ir apiplėšimais.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Mes mokame 3½%

MIDLAND Savings and Loan Association

SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000 FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719

AUGUST SALDUKAS Prezidentas

WHY SWELTER?

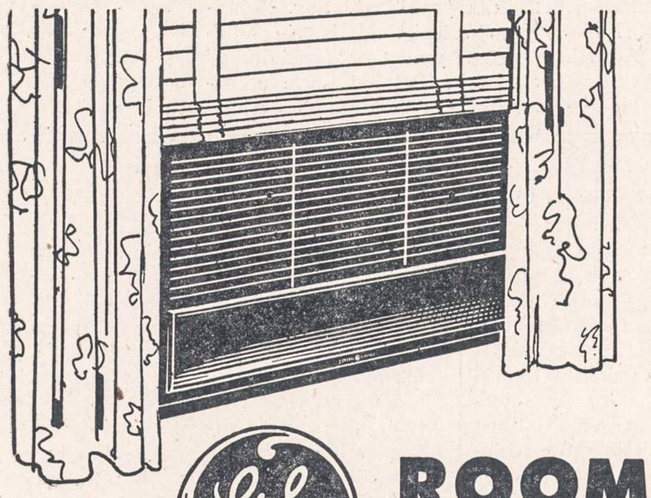

when you can live, work, and sleep in G-E "Comfort-Conditioned" air!

ROOM AIR CONDITIONER

- FLUSH WITH WALL DESIGN
- AUTOMATIC TEMPERATURE CONTROL
- NO-DRAFT VENTILATION
- COOLS
- DEHUMIDIFIES
- FILTERS — dust, dirt, pollen
- 5-YEAR WRITTEN PROTECTION PLAN

EASY TERMS

Call us for a FREE survey of your home or office!

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 W. 51st Street Tel. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

Now at AMERICAN FURNITURE

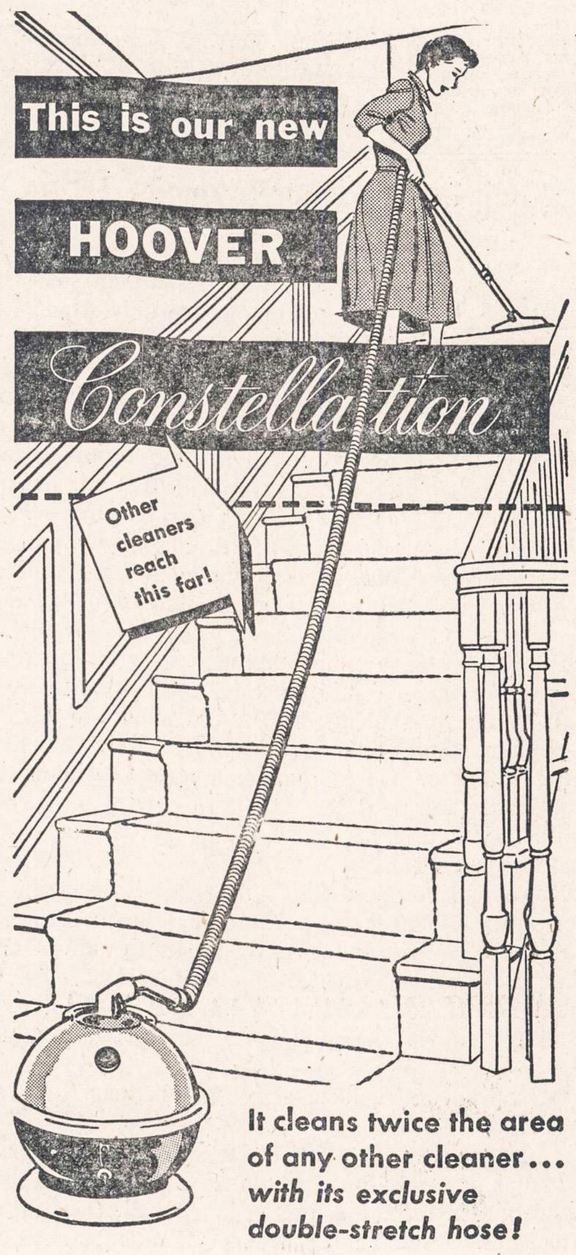

It cleans twice the area of any other cleaner... with its exclusive double-stretch hose!

Want to see something amazing? New double-stretch hose lets you go from one room to another, clean all the way upstairs, without moving the cleaner. A smart, small sphere —less than 12 inches from swivel top to easy-glide base—yet it's the world's most powerful cleaner. See it this week!

HOOVER

AMERICAN FURNITURE AND RADIO STORES

1523 N. Milwaukee Ave. HUmboldt 6-5000

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

THE TRUTH IS...

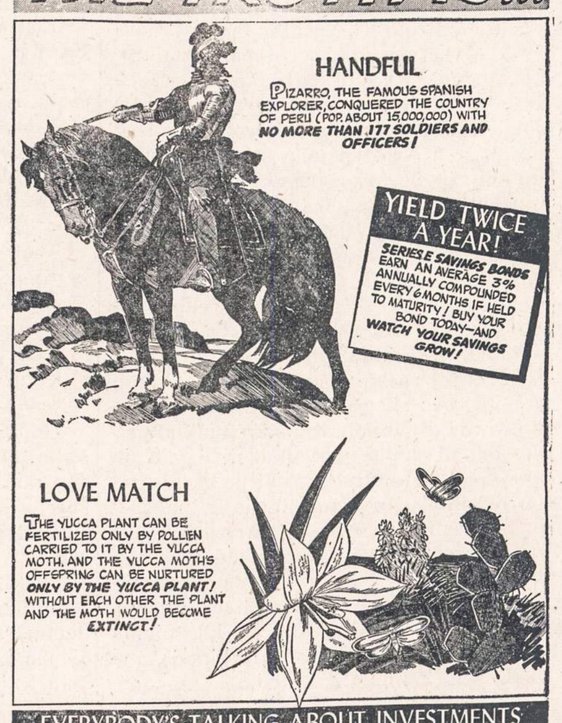

EVERYBODY'S TALKING ABOUT INVESTMENTS

AND ONE OF THE BEST INVESTMENTS YOU CAN MAKE IS IN U.S. SAVINGS BONDS! AN E BOND WILL BE WORTH EIGHTY PERCENT MORE THAN YOU PAID FOR IT, IF HELD 10 YRS. 9 MOS.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Sovietų "Pažanga" Žemės Ūkyje

Chicagos "Sun-Times" korespondentas Frank Kelley praneša iš Maskvos, kad sovietų užsienio politikos sušvelnėjimas pareina daugiausia nuo žemės ūkio stovio Rusijoje. Apie šį stovį liudija faktas, kad pernai Rusija nesugebėjo pasigaminti pakankamai grūdų ir buvo priversta padengti trūkumą sutaupytomis pirmesniųjų metų atsargomis ir net importu iš užsienio.

Kelley, toliau, praneša, kad Sovietų Sąjunga dabar turi 24,000,000 galvijų, tuo tarpu kai 1928 m. ji turėjo 33,000,000. Taigi per 27 metus galvijų skaičius sumažėjo 9 milijonais, nors Sovietų Sąjunga žymiai išplėtė savo teritorijos plotą, prisigrobdama svetimų žemių; o jos gyventojų skaičius pakilo nuo kokių 150 milijonų iki 200 milijonų su viršum.

Taigi mėsos ir pieno produktų Sovietų Sąjunga šiandien turi beveik per pusę mažiau, negu prieš 27 metus, pagal gyventojų skaičių, ir 27 nuoš. mažiau iš viso.

Gyvulių sumažėjimo priežastys yra dvi: **"kolektyvizacija" ir karas.** Kai Stalinas ėmė verst ūkininkus dėtis į kol-chozus, tai jie didelę dalį savo galvijų paskerdė ir suvalgė. Vėliau, kilus karui, daug gyvulių žuvo arba pateko į priešo rankas.

Nuo šitų smūgių sovietų ūkis neatsigriebia iki šiol, nors jau praėjo 10 metų, kai pasibaigė karas. Karas pasibaigė, bet Rusijos ir kitų pavergtų tautų ūkininkus nepaliauja slėgę kolchozų sistema ir biurokratizmas. Ūkininkai nenori kelti komunistų partijos kontroliuojamų "kolūkių" gamybą, kadangi jos vaisius pasiima valdžia!

— x —

O kaip sovietų valdžia žemės ūkį "tvarko", rodo šie faktai.

Maskva sumanė plėsti dirbamosios žemės plotus ir padarė planą. Tiek ir tiek milijonų akrų turi būti išarta ir apsėta Centralinės Azijos srityse, kur yra daug tuščios žemės. Tenai valdžia siunčia jaunuolių, neva "savanorių", brigadas, kurie plėšia dirvonus ir sėja daugiausia kukuruzus.

Tuo pačiu laiku į centralinės Rusijos vakarus, kur yra trečdalys visų senųjų kolchozų, važiuoja parinkti partijos žmonės prižiūrėti, kad ūkininkai sparčiau dirbtų ir negaišintų perdaug laiko savo sodybų sklypeliuose. Šitie partijos veikėjai gauna specialų paruošimą .

Anot amerikiečio korespondento, jiems duoda miestuose trumpą ūkininkavimo pamokų kursą, kuris tęsiasi tarp trijų savaičių ir mėnesio. Ir kai jie išmoksta "atskirti ropę nuo bulvės", tai jie vyksta į sodžių, kur juos partijos komitetai "rekomenduoja", kaip kandidatus į kolchozų pirmininkus; ir nuostabus dalykus, kad jie visada būna išrenkami (greičiausia, "vienbalsiai").

Šitaip yra "keliamas" žemės ūkis Sovietų Rusijoje. Rezultatas yra tas, kad jisai "progresuoja" į atbulą pusę.

Rusijos darbininkai badu nemiršta, bet jie tik retai tegauna paragauti mėsos ir sviesto. Nuolatinis jų maistas: "Duona, bulvės su agurkais ir arbata". Tas pat ir tas pat — diena iš dienos. Darbininkui, kuris turi sparčiai dirbti moderniškos pramonės įmonėse, reikia sotesnio ir įvairesnio maisto, — antraip, jisai nieku būdu neišlaikys kompeticijos su vakarinių šalių darbininkais.

Todėl Rusijos valdovai yra susirūpinę ir ieško, bet nesuranda išeities iš savo keblumų.

Sprendžiant iš šitų faktų, Vakarams nėra reikalo skubėti susitarti su Rusija. Jei ji nenori pasitraukti iš neteisėtai pagrobtų svetimų žemių, tai tegu ji laukia išganymo iš kukurūzų!

APŽVALGA

MATUSOW TRAUKIAMAS TIESON

Buvęs komunistas Harvey Matusow, kuris liudijo keliose bylose prieš komunistus ir paskui viešai "prisipažino" melavęs (ir parašė knygą apie savo melavimą teismuose) yra traukiamas tieson ir gali gauti 30 metų kalėjimo. Federalinė "grand jury" New Yorke apkaltino jį šešiais punktais dėl kreivos priesaikos.

Spėjama, kad Matusow, nors ir sakosi atsimetęs nuo komunistų, bet tebėra jų įtakoje arba slaptoje tarnyboje.

Ryšyje su Matusowo byla "grand jury" apkaltino dėl teisingumo trukdymo tris savaitraščio "The Nation" tarnautojus: vyriausįjį jo advokatą R. Lawrence Spiegel ir jo partnerį Hadassah R. Shapiro ir savaitraščio leidėjo padėjėją Martin Solow. Pirmieji du patarę Matusowui sunaikinti tam tikrus rekordus, liečiančius jo bylą; o Solow yra kaltinamas sunaikinimu susirašinėjimo tarp Matusowo ir savaitraščio tarnautojų.

Įsidėmėtinas dalykas, kad komunistų melagiaus Matusowo bylon taip giliai įsivėlė tas neva liberalinis savaitinis žurnalas. Jo leidėjai ir redaktoriai visada labai karštai įtikinėja publiką, kad "The Nation" esąs visai "bešališkas" komunizmo atžvilgiu.

N. Y. TIMES PAŠALINO TARNAUTOJĄ

Į Washingtoną buvo pašaukti du New Yorko laikraščių tarnautojai, apie kuriuos senato vidaus saugumo pakomitetis turi žinių, kad juodu seniau priklausė komunistų partijai: Melvin L. Barnet iš "New York Times" ir David A. Gordon iš "New York Daily News".

Senatorių kvočiami, juodu abu pasisakė nebesą komunistų partijos nariai nuo 1942 m., bet juodu atsisakė aiškintis, ką juodu veikė ir su kuo draugavo, būdami komunistų partijoje. Abudu prisidengė JAV konstitucijos penktąja pataisa, kuri apsaugoja liudininką nuo savęs inkriminavimo.

"N. Y. Times" leidėjas Arthur Hays Sulzberger, išgirdęs, kad Melvin L. Barnet atsisako duoti parodymų senato pakomitečiui, tuojau pašalino jį iš darbo, kaip nepatikimą tarnautoją, ir pranešė apie tai senatui.

Kitas laikraštis, kurio tarnautojas Gordon atsisakė duoti parodymų apie savo komunistinę veiklą, dar nepranešė, ką jisai ketinąs su juo daryti.

Senato tyrinėtojams davė parodymų vienos radijo stoties tarnautojas Charles S. Lewis ir prisipažino, kad 1937 m. jisai buvo įsirašęs į komunistų partiją, dirbdamas prie laikraščio "Brooklyn Eagle" (kuris jau nebeina); bet jisai pasipiktinęs komunistų žiaurumu ir iš partijos pasitraukęs. Lewis paskui dirbo karo informacijos ofise, o po karo buvo pasiųstas į Berlyną ir dirbo tenai, kaip valstybės departamento propagandos vedėjas ir radijo stoties RIAS direktorius. Vokiečiai skųsdavosi, kad jisai savo pranešimuose per radijo būdavęs perdaug švelnus komunistams.

Dabar Lewis dirba vienoje radijo stotyje Vermonte.

TRYS NAUJI SEKRETORIAI

Sovietų komunistų partijos centro komitetas, kaip jau buvo minėta, padidino savo "prezidiumą" nuo 9 iki 11 narių. Tame pačiame posėdyje centro komitetas išrinko ir tris naujus partijos sekretorius.

Vienas jų Dmitri. T. Shepilov, vyriausiojo komunistų organo "Pravdos" redaktorius; kitas — Nikolai I. Beliajev, partijos sekretorius Altai Krašte, ir trečias — Averky B. Aristov, vyriausybės galva Chabarovsko Krašte.

Visų partijos sekretorių viršininkas yra "pirmasis sekretorius" Nikita Chruščiov. Su jų pagalba jisai kontroliuoja partijos "aparatą" (arba "mašiną", kaip sakoma Amerikoje).

Centro komiteto prezidiumo sąstatas dabar yra toks: Chruščiov, Bulganin, Lazar M. Kaganovič, Anastas I. Mikojan, Viačeslav M. Molotov, Klimenti E. Vorošilov, Georgi M. Malenkov (dar gyvas!), Michail G. Pervuchin, Maksim Z. Saburov, Aleksei I. Kiričenko ir Michail A. Suslov.

Čia yra tikroji Sov. Sąjungos valdžia. Ministerių kabinetas yra tik "prezidiumo" įrankis. Bet kai kurie ministeriai yra prezidiumo nariai.

IŠ ARGENTINOS PADANGĖS

TRAGIŠKAJAM BIRŽELIUI PRAĖJUS

(Tęsinys)

Tai ne anekdotas

Prieš kelis mėnesius vienas raudonas lietuvis arba komunizmo garbintojas, pardavęs savo turėtą turtą, iškeliavo į Lietuvą linksmas, kad vėl po daugelio metų galės vaikščioti savo tėvynės laukais ir sočiai valgyti dabar ten viešpataujančio raudonojo rojaus vaisius. Buvo susitarę vykti keli, bet kiti gudresni ar bailesni pasiliko ir sugalvojo pasiųsti patį drąsiausią, kuris paskiau suteiks tikrų informacijų apie gyvenimą raudonajame rojuje. Drąsiausiąjį draugai palydėjo iki rusų laivo, paspaudė jam dešinę ir kumščiais ilgai mojavo, kol laivas dingo horizonte . . .

Mėnesį kitą ir trečią nekantriai laukė laiško nuo drąsuolio. Pagal susitarimą likusieji turėjo pasiruošti kelionei. Taigi, vienas, kuris turėjo namą, pardavė vienai varžytynių kompanijai, o baldus ir kitas smulkmenas pats ėmė likviduoti. Taip jam besiruošiant atkeliavo laiškas iš Lietuvos nuo to drąsuolio. Puolė su inirtimu skaityti ir guodžiai rijo gražaus gyvenimo aprašymo žodžius. Šis patarė skubiai važiuoti į tėvynę, bet kadangi rusų laivu kelionė ilgai trunka liepė eiti į netolimame miestelyje — Lanus esantį vieną kelionių biurą ir tik per jį važiuoti. Draugai iš džiaugsmo gerokai nugėrė, pasimokė rusiškai dainuoti, o kitą dieną vienas nuskubėjo pagal iš tėvynės draugo duotą adresą į jo rekomenduotą kelionių biurą. Bet koks buvo jo nustebimas, kai vietoj kelionių biuro rado laidotuvių biurą! Žiūri į laišką — gatvė ta pati ir numeris aiškiausiai tas pats, bet iškaba kita ir tiek! Įeina vidun klausti kaip seniai šis laidotuvių biuras čia yra ir gauna atsakymą, kad jau 20 metų. Tik tada suprato draugo laiško tikrąją mintį ir nuskubėjo į varžytynių kompaniją atšaukti namo pardavimą. Jo laimei, namas dar nebuvo parduotas, bet už atšaukimą kompanijai turėjo gerokai primokėti. Tai taip draugo laiškas iš raudonojo rojaus pagydė raudonlige sergančius kelis Argentinos lietuvius.

Žvilgsnis į priekį

Amžinybėn palydėjus keturioliktąjį mūsų tautai tragiškąjį birželį, tenka įtempus jėgas siekti, kad panašūs birželiai nebesikartotų mūsų tėvynėje, o tarpe mūsų dažnai linksniuojama vienybė augtų. Nenaudokime svetur turimą laisvę savo pačių negerovei. Užtenka, kad mus niekina okupantai ir skverbiasi į mūsų tarpą.

Paskutiniu laiku Argentinos lietuvių spauda, kuri taip sunkiai laikosi, savo skiltyse pradėjo ne tik gyvųjų, bet ir mirusiųjų vardų linksniavimą, kas visai nesiderina su spaudos etika. Reiktų redaktoriams ir bendradarbiams realiau žiūrėti į ateitį, o ne kritiškus momentus išnaudoti blogam. Pasaulyje negali nusistovėti viena religija nei politika, kurią nori nustatyti stiprios ir didelės valstybės, o ką mes bepadarysime su savo tuščiais tauškalais apie praeitį, dabartį ir net ateitį. Neniekindami mūsų tautai nusipelniusius asmenis, nesiūlydami nutolti nuo religijos ir tos ar kitos religojos dvasiškių, nevadindami neišmanėliais tuos, kurie savo vaikus stengiasi auklėti lietuviškai, bet broliškai susikalbėdami sukursime stiprias organizacijas ir ilgiau išsilaikysime gerais lietuviais. Pasaulinė politika gana miglota ir joje mes nieko geresnio negalime pamatyti, bet mūsų (išeivių) vidaus politikoje puikiai matosi besiplečiąs nutautėjimas, neorganizuotumas, egoizmas ir nesutarimai.

Buenos Aires, 28.6.55.

L. Kančauskas

(GALAS)

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Pirmoji kregždutė

(A la feljetonėlis)

Kultūros Fondo dirvonai berods dar tebeguli ledu apkloti, bet ore jau pradeda rodytis pavasario ženklai... Jau susilaukėme bene pirmosios kregždutės. Ačiū Dievui, juk kregždės pavasarį neša... Reikia laukti tuoj pražystant K. F-do sodus... Toji mūsų ankstyboji viešnia atskrido iš šiltosios, amžinai žaliuojančios palmių ir apelsinų šalies, nuo pat Pacifiko krantų. Bet ji pakilo ten ne nuo grakščiosios palmės ar kokio saldžių vaisių medžio šakelės. O ne! Ji išspruko iš už ančio vienam Angelų miesto pedagogui, žurnalistui, daugelio knygų autoriui, neseniai atšventusiam 60 m. sukaktį, vadinasi, ne kokiam bloznui, bet rimtam, garbingam, kompetentingam žmogui.

Jei dar kas jos nematė ir pamatyti norėtų, gali ją rasti "Lietuvių Dienose", pritupusią "Ryškių minčių" pavėsy.

Suplasnojusi iš angelų pasiskolintais sparneliais, ji, ta kregždutė-čiulbunėlė, užgiedojo, sučiulbėjo "Lietuvių Dienų" skaitytojams dar iš Jono Gutenbergo protėvių atspausdintų kantičkų šitaip: "Kultūra nėra neutrali". Ir toliau, tarp kita ko, taip traukiama:

"Moderniškų sofistų, realizuojančių materializmą ir nihilizmą savo minties kūriniuose, yra nemaža, ir jie sudaro atskirą kultūrinę srovę, kuri neturi jokio pozityvaus dvasinio kontakto su krikščioniška kultūra, todėl bendras kultūros fondas krikščioniškai ir antikrikščioniškai kultūrai remti neutralumo principan yra nesąmonė. (Girdite, p. S. Tamulaitis ir kt.? — M. L.). Kas norėtų sudaryti kultūrinę koaliciją iš tokių kultūrininkų, kaip, pav., Gabr. D'Anunzio ir G. Papini, Voltaire ir J. de Maistre (na, ir palyginimas... kaip kilometro su kilogramu. M. L.), Anatole France ir Claudel, Fr. Nietzsche ir Dostojevskio, St. Šaikauskio ir J. Šliupo, tas terodytų, jog jo sąmonėje **yra išdilę gėrio ir blogio kriterijai** (mano pabr. M. L.), o tai yra pavojinga žmogaus dvasios būsena".

Tai tikra tiesa. Todėl Lietuvių Bendruomenė, kuriai numatoma perduoti Kultūros Fondą tvarkyti turėtų pasikviesti mediką-psichiatrą, kuris patikrintų kiekvieno Kultūros Fondo rėmėjo ir kitų kultūrininkų dvasios būseną, ar nėra kartais jų tarpe žmonių su išdilusiais gėrio ir blogio kriterijais... Gi radus kultūrininką su tokia pavojinga dvasios būsena, pasiųsti jį kur reikia išdilusiems kriterijams operacijos keliu pataisyti arba naujus įdėti — pagal ano kregždę paleidusio garbingo pedagogo specialų receptą. Tokiu būdu, atrodo, būtų galima apsaugoti mūsų kultūrą nuo pavojingos koalicijos ir antikrikščioniško neutraliteto.

Mik. Lep.

Sovietinė ir antisovietinė propaganda

Rašo **Andrius Valuckas**

(Tęsinys)

8. Komunizmas, tai gražus melas propagandoje, bet žiaurus pergyvenimas tikrovėje. Meluojama, kad darbininkai bus laisvi ir galės gerai gyventi, o tikrovėje jie tampa valstybės vergais, vergais be laisvo žodžio, be laisvos spaudos, be laisvų susirinkimų ir be laisvų rinkimų, be laisvų profesinių sąjungų. Meluojama, kad ūkininkai bus laisvi, bet jie suvaromi į didžiulius valstybinius dvarus, valstybinei baudžiavai, be teisės ieškoti kitokio darbo, be jokios nuosavybės, kur jų gyvenimo lygis yra žemiausias visame pasaulyje. Meluojama, kad komunistų partija turės valdžią, o praktiškai valdo vienas diktatorius, su savo siaura klika, kuris komunizmo vardą išnaudoja žmonių mulkinimui. Meluodami kalba apie taiką, o galvoja apie karą, nes patys būdami melagiais nepasitiki kitais žmonėmis, įtaria ir juos melagiais esant, todėl nuolat dreba dėl savo kailio ir dėl šitos kvailos baimės jie nesidrovės paaukoti kelių milijonų žmonių gyvybes... Meluojama, kad liaudis valdo, bet tikrovėje liaudies valia yra klastojama apgaulingais vieno sąrašo rinkimais, apgaulingais kandidatų statymo būdais, apgaulingu balsų skaičiavimu, — tokia liaudies valdžia tėra labai liūdna tikros liaudies valdžios iliuzija...

9. Trockistai turi trumpą ir drūtą apibrėžimą: "Stalino komunizmas yra sifilitinė žaizda darbininkų judėjime..."

10. Bolševizmas nėra nei ortodoksinis marksizmas, kaip patys bolševikai tuo norėtų tikėti, bet surusintas ir sustalinintas marksizmas, marksizmas be vidinės kultūros ir be žmogaus gyvybės bei žmogaus vertės supratimo. Tai barbariškas marksizmas.

O dabar pabandykime pažiūrėti, kas yra komunistas.

1. Komunistų popiežius Stalinas taip nusakė komunisto apibrėžimą:

"Mes, komunistai, ypatingos sudėties žmonės. Mes sukirpti iš ypatingos medžiagos. Mes — tie, kurie sudarome didžiojo proletariato stratego a r m i j ą, draugo Lenino armiją. Nėra nieko aukštesnio, kaip vardas nario tos partijos, kurios įkūrėjas ir vadovas yra draugas Leninas".

Tai taip kalbėjo Stalinas vos kelias savaites prieš Komunistų Partijos suvažiavimą, kuriame Lenino pasiūlymu, Stalinas turėjo būt išmestas iš Partijos, bet Stalino nuodai galutinai prirakino Leniną prie lovos ir jisai suvažiavime negalėjo dalyvauti. Matote, kiek veidmainybės buvo visuose Stalino žodžiuose ir veiksmuose! Jis tuomet taip kalbėjo apie komunistus, nes daugumą sudarė seni komunistai, bet vėliau jis pamažu likvidavo visus senus bolševikus, nusiuntė juos pas Leniną, daugiau pasitikėdamas nepartiniais policininkais, kaip senais draugais, kurie jam buvo pavojingi. Po šitų valymų, apie 1938 metus, partijos narių skaičius tiek sumažėjo, kad 1939 m. įsileista daug naujo kraujo, visai naujų žmonių, niekad nepriklausiusių proletariato judėjimui ir nekilusių iš darbininkų klasės. Pagal pakeistą Komunistų Partijos statutą jie buvo priimti partijon ir valdininkų skaičius viršijo tikrų komunistų skaičių, nes tik jo režimo biurokratais tegalėjo pasitikėti Stalinas. 1952 metais Komunistų Partijos suvažiavime, pagal naujai perredaguotą statutą, Komunistų Partija taip nusakoma:

"Laisva vienminčių komunistų sąjunga, suorganizuota iš darbininkų klasės, darbo valstiečių ir darbo inteligentijos žmonių..."

Matote, "darbo inteligentija" pripažinta kaip tolygi darbininkų-kolchozininkų partnerė, o praktiškai šita biurokratija remiasi visas Stalino režimas. Bet ar Stalinas pasitiki tais biurokratais? Toli gražu, ne! Pagal naują partijos statutą, kiekvienas partijos narys turi šnipinėti kitą partijos narį, tai yra jo partinė pareiga, kaip sakoma statuto žodžiais:

"Pranešinėti apie negerus narių veiksmus arba padėtį, kuri kenkia partijos ir valstybės interesams".

Taigi, teisių jokių, o pareigos šlykščios... Bet Stalinas nepasitiki, kad nariai tą uždėtą pareigą tikrai išpildys, todėl įsteigė specialų partinės žvalgybos organą "Kontrolės Komitetą", su įgaliotiniais visame krašte. To organo pareigos taip nusakomos:

"Partinės Kontrolės Komitetas prie Centro Komiteto:

a) tikrina, kad partijos nariai ir kandidatai laikytųsi partinės drausmės, traukia atsakomybėn komunistus, kaltus partijos programos ir įstatų, partinės ir valstybinės drausmės laužymu, o taip pat partinės moralės pažeidimu k. t. partijos apgavimu, nesąžiningumu, nenuoširdumu, šmeižtu, biurokratizmu, buitiniu palaidumu ir t.t."

Kitos to Komiteto pareigos ne tiek svarbios, bet jau šito pakanka įsitikinti, kad Komunistų Partija išsigimė į vagių, kyšininkų, korupcijos žmonių sąjungą ir sąjungą žmonių "sukirptų iš ypatingos medžiagos", kaip Stalinas, kurių valdžios troškimas turi būt patenkintas bet kuria kaina!

2. Štai, vienas pedantiškai tikslus komunistas vokietis, poetas taip apdainavo komunistą:

"Kas kovoja už komunizmą,
Turi sugebėti kovot,
Ir nekovot,
Sakyti tiesą,
Ir meluoti,
Padėti kitiems,
Ir nepadėti,
Laikyti pažadus,
Ir laužyt žodį,
Žaisti su pavojum,
Ir vengti pavojaus,
Būti žinomam,
Ir likti slapuku,
Kas kovoja už komunizmą,
Teturi tik vienintėlę dorybę:
Jis kovoja už komunizmą!

Tai šitaip apdainavo komunistą Berthold Brecht, kuris pats buvo komunistas.

3. Tai žmonės, kurie daugiau neapkenčia, kaip myli, kurie mieliau griauna kaip stato, kurie žiūri į visus kitus žmones, kaip į bandymo triušius ir nesugebančius arba nenorinčius prisiderinti prie jų pagoniškos religijos, sunaikina su fanatišku įsiutimu...

4. Tai žmogus, kuris savanoriškai skuba įskųsti savo tėvą, motiną, seserį, brolį, drauges, draugus, ir dar didžiuojasi šitomis budeliškomis pareigomis...

5. Tai žmogus, kuris Komunistų Partijai įsakius, aktyviai dalyvauja vadinamojo kontrrevoliucinio elemento deportavime, žmonių pasibaisėtinam gaudyme, šeimų išskyrime, ir kurio bolševikinė širdis nesudreba net šiurpiausias scenas matant, tai žmogus be jokio gailesčio kitokių įsitikinimų žmonėms, — tai bedeliškas übermenschas...

6. Tai žmogus, kuris neapsakomai džiaugiasi kai areštuojami vadinamieji liaudies žmonių priešai, kartais vakarykščiai jo bendradarbiai, ir kuris su gaivalingu entuziazmu ploja kiekvieną mirties sprendimą išgirdęs, tai žmogus, kuris lengva ranka pasirašo keletos žmonių kartų mirties sprendimą, kad galėtų išauginti problematišką komunistinių šliužų kartą...

SPORTO PASAULIS

Redaguoja:
REDAKCINIS KOLEKTYVAS

Rankraščius siųsti: SPORTO PASAULIS
2536 W. 64th Street, Chicago, Ill. arba 2325 So. 11th St., Milwaukee, Wis.

Atsak. Redaktorius:
BR KETURAKIS

BRONIUS KETURAKIS

GILESNIS APGALVOJIMAS IR FAKTAI

Inteligentinių pajėgų žingsnis sportinėn veiklon yra sveikintinas reiškinys, todėl ir Dr. St. Juzėną, kurio str. "Sportas praeityje ir mūsų sąlygose", tilpo "Draugo" Sporto Apžvalgoje liepos mėn. 1-ją savaitę, sutinkame kaip naują asmenį, kuris gal būt ateity arčiau susipažinęs su tikrąja sportine raida, ypač kas liečia sporto medicinos paskirtį ir sporto fiziologiją, bus artimu patarėju mums visiems.

Dėl gerb. Dr. St. Juzėno kai kurių patirtų faktų, kas liečia jo straipsnio vystymą, turime teisę pasisakyti ir mes, juoba, kad dalis iš jų šiandieniniu patyrimu ir turimais duomenimis neįtikina tai kas ten tvirtinama—teigiama.

Tas nelaimingas romėnų posakis: "Mens sana in corpore sano", tiek išpopuliarėjo mūsų sportinėje spaudoje ir kas svarbiausia dar žymių intelektualų tarpe, kurie kiekvienos sporto šventės metu kartoja šį neužbaigtą Iuvenalio išsireiškimą ir "Sveikame kūne, sveika siela", priima kaip aksiomą. Tikrovėje tokio posakio autorius niekur nėra parašęs ar pasakęs, nes visi gerai žinome, kad tokiu teigimu mes per daug pažemintume paties satyriko giliąją žodžių prasmę. Būtų lyg ir nesąmonė tai tvirtinti, kad romėnai tada taip galvojo, nes pats tikrasis tekstas toks yra: "Orandum est **ut sit** mens sana in corpore sano", atseit, naujagimiui išvydus pasaulį turime maldauti dievų, kad šis **ut sit** tikrai pateisintų II-ją sakinio dalį. Mes turime dėti visas pastangas ir išgales, kal sveikame kūne sveika siela vyrautų. Čia jau ir išsilieja to **ut sit** pilnoji srovė apimanti visą fiz. auklėjimą, lavinimą ir sportinį pradą.

Žmogus nuo kitų gyvūnų ir skiriasi, kad turi kūną ir sielą ir kad abi šios dalys būtų sveikos mes to geidžiame, bet realiame gyvenime visa tai dar nėra aukščiausia vertybe, kuri viską lemtų. Yra asmenų su sveikomis funkcijomis (kūnas ir siela), bet egoistų, savanaudžių ir kt., ir priešingai — mes randame didelių dvasios galiūnų sunykusiame organizme, kaip Demostenis, Emmanuelis Kantas, Thomas Akvinietis, Friedrich Nietzsche ir eilė kitų. Todėl juvenališkas noras maldauti dievus dėl "ut sit" lieka idealus reikalavimas, bet ne kaip tikroji iš savęs paeinanti dogma.

Nuomonės senovės filosofų apie buvusias graikų olimpiadas nėra šykščios ar skeptiškos, kaip autorius iš vieno palyginimo daro išvadas, nes štai ką sako eilė anuometinių intelektualų apie žaidimų vertę:

Herodotas: "Vyriškos dorybės tūno žaidimų pagrinde".

Plutarchas: "Didžiausia garbė ir pareiga būti žaidimų dalyviu".

Pindaras: "Olimpiados yra visų žaidimų motina, todėl kiekvieno žmogaus turi būti siekiama".

Ir jeigu išvesti pilną tokių tvirtinimų eilę, tai gal būtų lyg ir nenutrūkstama gija nuo tuolaikinio filosofų galvojimo ligi šiandieninio, kur priduodama patiems žaidimams ir fiz. auklėjimui ypatingas svoris žmonių gyvenime.

Žaidimų programoje tik imtynės ir buvo vienas žiauriųjų veiksmų, bet juk visa kita, kaip bėgimai, mėtymai, šuoliai, šaudymas iš lankų, visa penkiakova, visai neturi šių neigiamybių, todėl apibudinti žaidimus "žiauriais", neturime pilno pagrindo. Patys žaidimai buvo galutiniai uždaryti ne 343 m. po Kristaus g., bet 394 m. (žiūrėk "Die Evige Ilympia, Dr. Carl Diem, 62 psl.). Savo turimus duomenis priimame kaip tikruosius, nes pats autorius visas žinias per trijų kartų kelionę į Graikiją olimpiadų tyrinėjimui visa tai surinkęs ir vėliau spaudai pateikęs kaip mokslinę medžiagą.

Blogiausia tai su atsiektomis pasekmėmis, kurių (šuolio su kartimi ir Marathono bėgimo) net dvi autorius pažymi nepateikdamas savo dabartinių argumentų, o priima ir perduoda kaip tikrąsias. Šis reikalas ypatingai pas visus šlubuoja, bet tai dar nereiškia, kad ir toliau taip būsime neapdairūs. Koki nors komentarai tiems rezultatams įtikinti turėjo būti pažymėti, nes dabartinis varžybinis tų disciplinų lygis toli gražu neatsiekia kas ten pažymėta.

Taigi paskirai prie kiekvienos — šuolis su kartimi 55 pėdos arba per 16 m., kaip tuo tarpu ligi šiai dienai naujasis pasaulis neturi nei vieno šuolininko, kuris šoka 5 m., o čia net 16 m. Kas gi patikės ir kuo galima paremti toks rezultatas, atseit, kronikieriaus fantazija ar gryna nesąmone, kurią šių dienų žmogus negali priimti. Mes visi gerai žinome, kad kelias techniškų pasekmių pastaraisiais 3 metais tiek toli pažengė, o dar nesame net ⅓ nuo skelbiamo šuolio su kartimi.

Analoginė padėtis ir su Marathono bėgimu. Juk priimant detalizuotą 2 val. Marathono bėgimą, sakysime 4x10 klm. plius 2 klm. atskiru laiku, šiandien neturime nei vieną pasauly bėgiką, aišku, tokio nebuvo ir nebus, kuris šį nuotolį prabėgtų greičiau, negu pasaulinės klasės vyrai tik ¼ dalį — 10 klm. Vadinasi 10 klm. reikia spausti žemiau 29 min., o tik vienintelis E. Zatopek yra sukoręs žemiau 29 min., bet ir tai jo paskirų 10 klm. laikas dar per žemas iki pilnų 2 val., o kur likusieji 2 klm. ir 195 mtr?!

Istorija žino eilę indėnų giminių, kur šie išbandyti ilguose nuotoliuose pvz. 265 klm. — 27 val. arba 144 klm. — 14:53 v. prabėgo, bet čia yra tik gryna ištvermė, o ne greitis, kuriam 1 klm. reikia skusti per 2 m. 50 sek. Šios visos indėnų giminės su jų pagarsėjusiais begikais yra bandytos eilės amerikonų mokslininkų — daktarų ir sporto specialistų, kaip būsimieji ilgų nuotolių favoritai visam pasauliui, bet be pasekmių. 42 klm. 195 mtr. — Marathoną, nei vienas nėra prabėgęs žemiau 2 v. 50 min., o 10 klm. dar silpniau. Mat ištvermė gali būti prigimta ir pagal pačią kūno konstrukciją tokiems nuotoliams tinkanti, ką faktiškai gyvenimas tų indėnų sąlygose iššaukia (kalnai ir akmens), todėl pats bėgimas lengva ristele atstoja arklį ir tarnauja ryšio priemone. Šių dienų bėgikai, ypač ilgų nuotolių, visą paruošimą bazuoja sportinės medicinos nurodymais ir nauja moderniška treniruote ir tai parodo tik žmogiškųjų galių ribą, bet ne viršžmogių, kurių sporte nėra ir nebus.

Dėl padarytų gerb. Dr. St. Juzėno gražių sugestijų mūsų naujam bendruomenės rūmui, kad sportinis sąjūdis būtų pilnateisis kultūrinio veikimo akstinas šalia švietimo, meno ir dainos ansamblių, priklauso visų sportininkų graži padėka. Pačiai Sporto Apžvalgai tektų primygtinai patarti, kad nežiūrint kieno atsiųsti str. bebūtų, bet savo nuomonę dėl abejojančių ar nepilnai pagrįstų pasekmių, reiktų visada pasakyti. Dabar išrodo, ka dpati Sp. Apž. redakcija viską priima kaip faktą, bet be argumentų. Jeigu autorius stovi nuošaliau nuo paties varžybinio lygio vystymosi ir eigos, tai dalinai pateisinama, nes jis kitos specialybės ir mokslo žmogus, kuris ateina mums talkininkauti, todėl ir pati praktiškoji pusė gali ir sušlubuoti, bet už tai sporto skyrelio tvarkytojas atsakingas.

Tik gilesnis apgalvojimas ir tikrieji faktai mus auklėja.

J. B-lis

Dienos temomis

Gegužės mėn. 21 d. latvių laikraštis "Laiks" savo sporto skyrely mini eilę latvių krepšininkų, kurie numatomi atstovauti Australijai 1956 m. Melbourno olimpiadoje. Ten pat figūruoja ir mūsiškio Ignatavičiaus, vardas, bet tik su tokiu paaiškinimu: "Ignatavičius yra įtariamas profesionalizmu" todėl jo dalyvavimas abėjotinas, tikriau tariant užkirstas. Kažin ar Australijos sporto pareigūnai ir patys lietuviai krepšininkai apie tai žino, o nežinoti negali?!

Jei tai būtų tikras faktas, tai kur gi mes žingsniuojame, o jei blogos valios gestas, tai turi būti skubiai atšauktas.

—o—

Neseniai skaitėme "Drauge" ir "L. Lietuvoje", kad Australijos krepšinio rinkt. treniruoti pakviestas mūsų krepšininkas Leonas Baltrūnas sporto v-bei, atseit, Australijos T. O. K-tui pastatė eilę reikalavimų jų tarpe, bene rods, 6 savaičių laikotarpį k-dos paruošimui.

Nejaugi L. Baltrūnas nesupranta ar nežino, kad tokiu terminu save tik nusmugdytų arba būtų lygus išmetimui ir ar esamoji sp. v-bė gali leistis į tok. datų nustatynėjimą, kuris prieštarauja IOC mėgėjų nuostatams. Tai tau ir sporto spaudos bendrininkų žinių pateikimas ir jaunųjų auklėjimas.

—o—

"Nepriklausomoje Lietuvoje" VI.29. pranešama, kad Montrealy įvykstančioje Lietuvių Dienos šventėje bus suruoštas Šiaur. Amerikos vyrų ir jaunių krepšinio turnyras, nes FASKas tam pritaria. FASKas viskam pritaria kas neprieštarauja bendrai tvarkai ir sportinei org-jai, bet kiek žinome, apie bet kokį nors ruošiamą visos šiaur. Amerikos lietuvių krepšinio turnyrą, tikrai nieko nėra gauta. Kad savo Apygardos plote gali ruošti, jei pastaroji sutinka, tai aišku, bet be leidimo kalbėti kitų vardu tikrai netinka. Kokia dar gali būti sporto komisija prie sp. klubo, jei yra pati v-ba?!

Visiems tokiems skelbimams tekstą ir parašą duoda sporto org-jai priklausantis vienetas arba naujai kviestas — rinktas, bet reikiamų organų tvirtintas. Nejaugi Montrealis dar nesuskubo pasimokyti iš "Vyties" praktiškosios administracijos 1954 m. žaidynių. Būtų liūdna Kanados sportininkams, jei panašūs reiškiniai kartotųsi.

Svarbesnės sporto žinios

Praeitą sekmadienį Vokietija, kaip šeimininkė ir vykdytoja, laimi pasaulio p-bių titulą rankiny (handball), baigmėje aštriai nukirtusi šveicarus 25:13.

Tai jau antros Vokietijos laimėtos šio žaidimo pasaulinės pirmenybės. Baigmė buvo pravesta Dortmunde. Apie smulkesnes p-bių detales pranešime vėliau.

—o—

Liepos 11 d. Maskvos Spartakas, savo buveinėje — Dynamo aikštyne, nugali Italijos meisterį 3:0. Žiūrovų 86,000.

—o—

Europos beisbolo p-bes laimi Ispanija nugalėdama Belgiją 2:0.

—o—

Bokso komentatoriai analizuodami Europos p-bių paskirų svorių dalyvius gražiai atsiliepia apie mūsiškį Alg. Šociką, kuris šalia kondicijos turi didelį judrumą ir lankstumą, ko dar daug stinga ir eilei profesionalų.

—o—

Z. Zatopeko 5 klm. triumfas greičiausiai praėjęs, nes tarptautinėse Belgrade liko net 5-ju ir tik per 14:49,6 prabėgęs šį nuotolį.

—o—

Anglija — Vokietija plaukymo p-bės baigėsi vokiečių pergale 103:110 tšk.

—o—

Tarpvalstybinį futbolo susitikimą Ispanija — Šveicarija pelno pirmieji 3:0.

—o—

Rusų sporto pareigūnai skelbia, kad jų komanda į Melbourno olimpiadą bus "menkutė" tik 600 dalyvių. Visi, žinoma, ir N-KVD, vyks savo laivu, kuriame greičiausia ir apsigyvens.

—o—

1960 m. Olimpiada įvyks Romoje. Pagal IOC balsų skaičiavimą Paryžiuje įvykusiame posėdy, gavosi tokie daviniai:

1. Roma — 26, 2. Lausanne—21, 3. Detroitas 11 ir Bulapestas — 1.

Pirmajame balsavimo etape Roma turėjo 15, Lausanne — 14, o kiti buvo išsiskirstę, todėl III-jį ir galutiną balsavimą vedant paaiškėjo: 1. Roma — 35, Lausanne — 24.

Žiemos žaidimai bus JAV — Squaw Valley vietovėje. Vokietijos pasiūlytas Innsbruck atkrito.

WHITE STAR CLUB

savininkai ponai Skrebiai, Willow Springs, Ill., patarnauja maistu ir gėrimais, nes jų užeiga randasi kitoj pusėj Tautinių Kapinių, 8258 Kean Ave. Tel.: Willow Springs 1095. Tad laidotuvių arba kitoms sueigoms mielai patarnaus. Reikalui iškilus visados kreipkitės iš anksto pas p. p. Skrebius.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

BUDRIKO KRAUTUVĖ
43 METAI PREKYBOJE

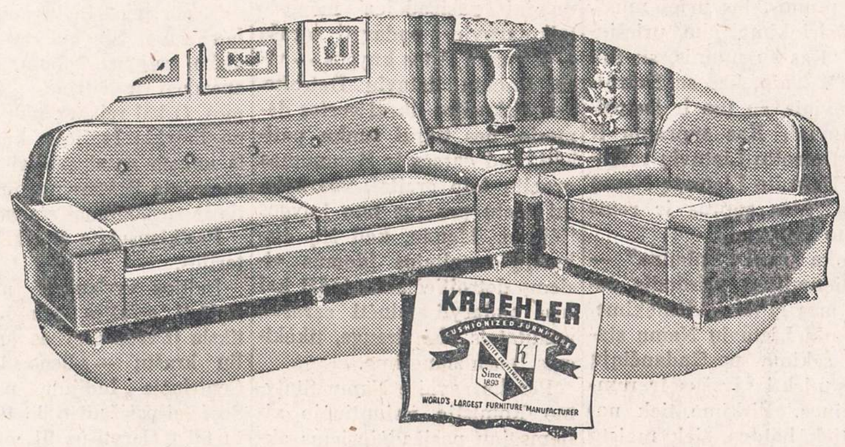

Rakandai visų gerųjų išdirbysčių be brokų ir sugadinimų. Budrikas pasitiki Jumis, suteikia Jums kreditą. Budriko kainos yra žemesnės kaip kitur, pirkėjai moka mažiau už geras prekes.

Kroehler, Simmons, Sealy, Pullman miegamos sofos. Kainos nuo $88.00 ir aukščiau. Karpetai, kilimai, miegamo kambario setai, dinettes, General Electric šaldytuvai ir air conditioners, Frigidaire, Philco, Admiral šaldytuvai. Universal, Tapan gaziniai pečiai: Maytag, Whirlpool, Hoover prekės.

BALDŲ PASIRINKIMAS DIDELIS. PATALPA ANT 6 LOTŲ.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted Street Tel.: CAlumet 5-7237

Budriko Radio Valanda iš WHFC stoties, 1450 kilocycles, ketvirtadieniais nuo 6 iki 7 val. vakare.

Įmonė atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9-9:30 vak. Kitomis dienomis 9-6:00. Sekm. 10-5 val. vak.

You'll be glad you bought your family shock absorbers!

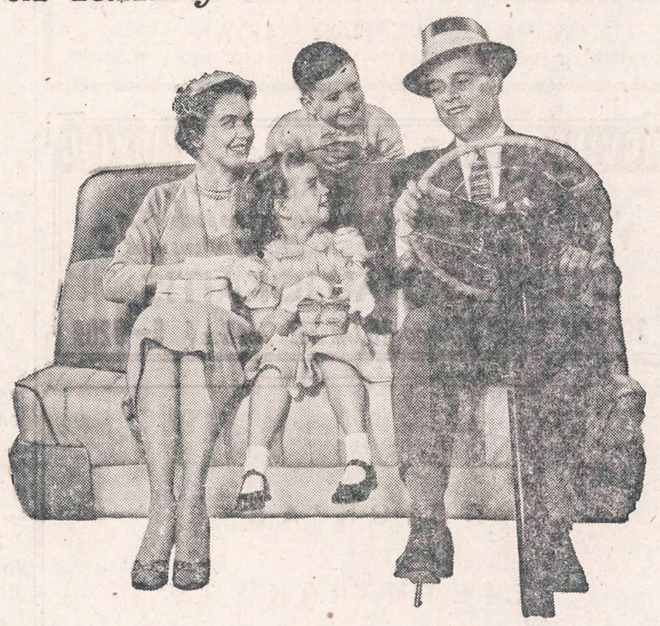

(Through the Payroll Savings Plan)

What a grand and glorious feeling it is when you know that you and your family have a good thick cushion of money to protect you against sudden financial bumps!

Eight million others have that feeling of security! Do *you?* Why not follow their example and sign up to buy U. S. Savings Bonds through Payroll Savings? Here's how it works:

Automatic Savings

When you sign for the Payroll Savings Plan at your company's pay office, you just name an amount—a few dollars or as much as you like. After that, your saving is done *for* you—automatically. The sum you named is saved for you out of each pay. Saved—and invested!

Profitable Investment

Yes, your savings are invested for you in U. S. Series E Savings Bonds—bought in your name. And because these Bonds earn good interest, your money begins piling up fast!

Big Money

In fact, if you sign for just $3.75 a week, in 5 years you'll have Bonds worth over $1,000 *cash* value! In 9 years, 8 months you'll have $2,137!

So why not sign today for the Payroll Savings Plan? Or, if self-employed, invest in Bonds where you bank.

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

deering AIR CONDITIONER SUPER

ORO VĖSINTUVAI KAMBARIAMS

Automatiškai reguliuojamas termostatu — $40.00 — $80.00 pigesnis už kitus — 5 metams garantija — Apie 50% mažesnis už kitus — Instaliuojame veltui.

Taip pat čia galite gauti geriausių firmų televizijas, radijus, fonografus ir 1955 didžiausią sensaciją—REGENCY kišenini radiją, kuris dirba be lempų.

Instalacijos ir taisymo darbus atliekame greitai ir sąžiningai.

FRANK'S TV & RADIO
SALES AND SERVICE
PRANAS KERŠIS ir PAULIUS ENDZELIS
748 WEST 33rd STREET — CAlumet 5-7252

Kas su mumis, su tuo ir mes

Jau du mėnesiai prabėgo platinant Detroito Lietuvių Namų akcijas, tačiau mes dar taip toli nuo savojo tikslo. Kodėl mes taip snaudžiame? Anksčiau, galbūt, daugelis bijojome streikų, bet dabar streikų pavojus tiek Fordo, tiek General Motors fabrikuose praėjo. O gal mes galvojame išsisukti nuo akcijų pirkimo? Gal norime tapti dezertyrais?... Tokiems tenka pasakyti, kad jų žygis nepasiseks. Juk visi Detroito lietuviai, išskyrus raudonuosius, tais namais naudosimės, tad *visi privalome juos ir statyti — visi privalome pirkti akcijas.*

Mes neskelbkime šūkio "Kas ne su mumis, tas prieš mus", bet pasirinkime jam priešingą — "Kas su mumis, su tuo ir mes". Taip, kas su Detroito lietuviais, su tuo ir Detroito lietuviai. Kas supranta ir remia Detroito Lietuvių reikalus — Detroito Lietuvių Namų statybą, tuos supras ir rems Detroito lietuviai.

"Ranka ranką plauna" — sako lietuviškas priežodis, todėl ir mes giliai įsidėmėkime, kas remia Lietuvių Namų statymą, sekime pasižadančiųjų akcijas pirkti sąrašus ir remkime juos. Pirkime tiek namus, tiek baldus, tiek maisto produktus, tiek kt. tik pas tuos prekybininkus, kurie remia mūsų lietuvišką reikalą — mūsų namų statybą. Naudokimės tų daktarų, dantistų, advokatų, graborių ir kitų profesonalų patarnavimais, kurie perka akcijas mūsų namų statybai.

Neperseniausiai viename lietuvių ratelyje, bediskutuojant Detroito Lietuvių Namų statybos reikalą, vienas asmuo iškėlė gana charakteringą klausimą. Būtent, jis suminėjo, kad prieš keletą metų išėjusioje knygoje apie žinomuosius lietuvius telpa ir kelių šimtų Detroite gyvenančių pavardės. Užvirė diskusijos. Vieni palaikė šią nuomonę, kiti tuo nenorėjo tikėti, remdamiesi turimais pasižadėjimais pirkti akcijas Detroito Lietuvių Namams. Juose žinomųjų lietuvių pavardės suskaičiuojamos ant pirštų. Diskusijos buvo baigtos, vienam asmeniui pasižadėjus mėnesio laikotarpyje padaryti sąrašą — ištrauką iš tos knygos — visų žinomų lietuvių Detroite. Tos diskusijos tikrai vertos dėmesio, nes tikrai sunku patikėti, kad garsas ir žinomumas praeitų taip greitai, vos keletui metų praėjus nuo knygos išėjimo. Manau, kad šių diskusijų rezultatas įdomus visiems detroitiečiams, todėl kai bus padaryti minėti sąrašai, rezultatais visi drauge, tikėkimės, pasidžiaugsime.

Pereitą savaitę Namų Statymo Komisija išsiuntinėjo visiems jau pasižadėjusiems akcijas pirkti lietuviams laiškus su atsišaukimais, prašydama, kad jūs aplankytumėte savo draugus ir pažįstamus, paragindami juos kuo greičiau pirkti akcijas. Nors liepos mėnesį saulė karštai kaitina, tačiau jūs ateikite į talką ir pasistenkite surasti bent po keletą naujų akcininkų.

Aštuntąją savaitę (nuo liepos 4 iki 9 d.) gauta tik 6 pasižadėjimai 6 akcijas už $600 pirkti.

Už $100 akcijas pirkti pasižadėjo: V. ir G. Antakauskai, M. Jazukaitis, J. Kirvelaitis, V. Kukučionis, J. Ratnikas ir K. Šeputa.

Taigi nuo pat pradžios jau gauta 189 pasižadėjimai 207 akcijas už 20,700 pirkti ir $100 auka.

V. Kutkus

Į balą puolęs, sausas nekelsi

Sovietų pareigūnai savo krašto trūkumus paprastai pagyromis nuslepia. Lietuviams tatai jau seniai žinoma. Sovietuose visko esą, net įmonių, kuriose apelsinai ir citrinos gaminamos. O kai reikia padaryti plieno liejyklą Indijoje, kurią jau iš anksto rusai plačiai visame pasaulyje išsigarsino, jų išmintis ir sugebėjimai staiga dingo.

Pasiklausykite štai kokios istorijos.

Indijos vyriausybė nusistatė išplėsti geležies gamybą. Tuo tikslu ji vedė derybas su daugeliu kraštų — plieno liejyklai Centrinėje Indijoje pastatyti. Sovietai pasižadėjo iki 1959 metų tai padaryti už 91 mil. dolerių. Kai pasirašė sutartį, jie stengėsi Indijos vyriausybę apgauti. Pirmiausia pasiūlė pristatyti Čekoslovakijoje veikusią geležies liejyklą. Indijos vyriausybė pasiūlymą atmetė. Tuomet Sovietai sugalvojo savo seną liejyklą indams įpiršti. Tačiau indai net į kalbas neįsileido, nes jie žino, kad Sovietų plieno liejyklos yra mažiausia 20 metų atsilikusios nuo JAV-se esančiųjų. Ir raudonoji Kinija, kuri glaudžiai su Maskva bendradarbiauja, atsisakė pirkti atsilikusias Sovietų liejyklas.

Pagal lietuvišką patarlę — į balą puolęs sausas nekelsį. Sovietams pasirašius sutartį, reikia jiems bandyti kaip nors išsigelbėti. Liejyklos statymas — tai ne politiniai pasižadėjimai, kuriuos Sovietai gali nutraukti, kada tik nori.

Neturėdami savo liejyklų statybos žinovų, Sovietai pasiuntė iš Rytų Vokietijos parinktus specialistus sąlygoms ištirti. Savo ruožtu Vakarų Vokietijoje ir Anglijoje pradėjo teirautis, kiek kaštuoja sutarto pajėgumo plieno liejyklos pastatymas Indijoje. Pasirodė, kad tokios įmonės pastatymas kaštuos maždaug dvigubai daugiau, negu Sovietai sutarė su Indija. Indų ministeris pirmininkas Nehru, gerai žinodamas rusų suktumą, sutartyje numatė blogiausius atvejus. Ten numatytos sąlygos, kad Maskva šio susitarimo nesulaužytų, kaip kad sulaužo jos sudarytas politines sutartis.

Maskva turi didelį norą Azijos tautoms parodyti, jog rusai iš tiesų kai ką technikos srityje gali padaryti. Jos propagandai būtų didelis laimėjimas, jei Sovietai sugebėtų liejyklą Indijoje pastatyti. Kalbamoji liejykla juk ne MTS stotis ar pagyros, kiek vienas traktorius per dieną gali dirvos suarti. Jei pastaraisiais atvejais kalbama savaitėmis, tai Indijoje pastatę liejyklą galėtų net dešimtmečius girtis.

Tačiau ši propaganda bus nenigi Sovietams. Jiems lieka tylomis pasitraukti ar iš Vakarų pasaulio kviestis specialistus darbams atlikti. Liejyklą turrės užsakyti Anglijoje, nes kai kurios anglų bendrovės ir šiandien domisi tuo reikalu.

Sovietai moka kalbėti apie priešakinę techniką, Tačiau kai prireikė ne kažką ypatingą, o tik plieno liejyklą pastatyti, Azijos tautos — kinai ir indai — nustatė, jog sovietinė technika yra užpakalinė, o ne priešakinė. Vieni ir kiti rusams pasakė: Mulkinkite savo gyventojus, jei jie tiki, kalbėdami apie priešakinę techniką. Mums nereikia jos.

—E.

Penktadienio vakarais "ŠALTIMIERO RADIJO" transliuoja Jono Avelio muziką ir dainą, lygiai 8-tą val. vak., iš galingos 5,000-watts WGES, 1390-kc. Klausykite!

Sovietinės sistemos negalavimai

Vilniaus radijas pastaruoju metu daug kalba apie pavasario sėją Lietuvoje. Dar daugiau buvo kalbama apie kukurūzų sėją. Kukurūzai esąs pagrindinis ūkinio pakilimo šaltinis. Taip kalbėjo ir tebekalba Lietuvos pavergėjo užmačių vykdytojai.

Mes manome priešingai. Ne kukurūzai, bet laisvė yra pagrindinis ūkinio kilimo šaltinis.

Kur nėra laisvės, ten negali būti tvarkos. Tatai liudyja ir Lietuvos komunistų partijos nuolatiniai priekaištavimai apie darbo drausmės laužymus. Ir čia jie klysta. Faktiškai darbo drausmę laužo ne dirbantieji, bet patys komunistai. Jie sato neįvykdomus reikalavimus, o kai tie reikalavimai neišpildomi, tuo atveju šaukia apie darbo drausmės, apie planų sužlugdymą.

Antai šių metų gegužės 28 per Vilniaus radiją buvo skaitomas vilniškės "Tiesos" straipsnis apie pavasario sėjos negalavimus. Esą traktoriai daug kur turį stovėti, kadangi ne laiku pristatomi degalai. Gi kai degalai pristatomi, tada prasideda mašinų gedimai.

Kad sėja būtų laiku atlikta, esą būtina dirbti dviem pamainom, dieną ir naktį, išvystant soclenktyniavimą.

Ir čia patarimų davėjai klysta. Traktoriai dėl kuro stokos stovi todėl, kad bloga darbo organizacija. Jie nuolat genda, kadangi mašina palieka mašina ir ji neklauso partijos direktyvų. Jei pagal komunistų partijos muštrą mašina paleidžiama beatvanginiam darbui — po to seka neišvengiami gedimai. O juos lydi darbo šlubavimas.

Per Vilniaus radiją buvo pareikšta, kad "Reikia pagaliau padryti galą šitai negalavimų padėčiai".

Visai teisingai pasakyta.

Kadangi pasireiškią negalavimai yra sovietinės sistemos pasėkos, tai jie tegalimi pašalinti tik pašalinimu negalavimų padėtį sukūrusios priežasties. Kitų vaistų nėra. Kai bus pašalinta prie negalavimų privedusi sistema, tada nereikės komunistų partijos botago skatinti Lietuvos valstietį dirbti. Nereikės ir nustatinėti jo darbo planų.

E.

Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko Apylinkės Valdyba sudarė komisiją rinkti aukoms Lietuvių Vasario 16 Gimnazijos namams išpirkti. Komisija pareigomis pasiskirstė šiaip: agr. Vl. Velža pirmininkas, Kavaliūnienė kasininkė, J. Žvynys sekretorius ir S. Semėnienė komisijos narė.

Komisija pirmame posėdyje nutarė rinkti aukas Vasario 16 Gimnazijos reikalams šių metų liepos mėn. 17-24 dienomis. Aukas rinks jaunimas: ateitininkai, skautai ir lituanistinės mokyklos mokiniai. Visi aukų rinkėjai prašomi susirinkti šeštadienį, t. y.: liepos 16 d., 7 val. vak., "Ventos" kontoroje, 4409 So. Fairfield Ave. Čia komisijos nariai išduos aukoms rinkti nustatytos formos aukų lapus ir suteiks kitas reikalingas informacijas.

Aukos bus renkamos tik Lietuvių Bendruomenės narių tarpe. Dėl to apylinkės valdyba maloniai prašo visus bendruomenės narius pagal savo išgales šiam reikalui paaukoti. Aukas prašome įduoti aukų rinkėjams arba šiose vietose: ŠIMAIČIŲ kontoroje, 2737 W. 43rd St., arba "VENTOS" kontoroje, 4409 S. Fairfield Ave.

—Apyl. Valdyba.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Maž. Lietuvos Lietuvių Draugijos visuotinis narių susirinkimas šaukiamas liepos 16 d. (šeštadienį) 7 val. vak. Hollywood svetainės mažesnioje salėje, 2417 W. 43rd St. Svarbiausi dienotvarkės klausimai yra: Pranešimas apie rezistencinio sąjūdžio suvažiavimą Toronte, valdybos pranešimai ir naujos valdybos rinkimai.

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubas laikys savo mėnesinį susirinkimą sekmadienį, liepos 17 d., 1 val. popiet Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. —P. J. Petraitis, rašt.

—Su keturiom kojom ir su plunksnom,—kas per paukštis? Ne tik šią, bet dar virš 1,000 mįslių ir joms atsakymus rasite "Mįslių knygoje". Naujienose ši knyga kainuoja $1.00.

7 Metų Mirties Sukaktis

NELLIE ZEMKUS
(pagal tėvus Ashman)

Mirė 1948 metų liepos mėn. 16 d., sulaukusi 48 metų amž. Gimė Tauragės apskr. ir parapijoje, Stragutės kaime.

Paliko nuliūdę: vyras Jokubas, duktė Eleanor, žentas Andrew Pogwizd, sesuo Agota Pulstelnik, švogeris Vincentas ir jų šeima, teta Agota Levanauskienė, iš Omaha, Nebraska; pusseserė Marijona Baužienė ir jos šeima ir daug pusseserių ir jų šeimų ir kiti giminės.

Mūsų brangiausiai žmonai ir motinėlei pagerbti bus laikomos šv. Mišios Visų Šventųjų parapijos bažnyčioje, esančioje 10809 So. Wabash Ave. 1955 m. liepos 16 dieną, 6:30 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Tavęs, mūsų brangiausioji, niekuomet neužmiršime Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka: Vyras, Duktė, Žentas, Sesuo ir Giminės.

A. † A.

ONA RAKAITIS
(pagal tėvus Klumbaitė)
2511 W. 71st Street
Namų tel.: PR 6-4080

Mirė 1955 m. liepos 13 dieną, 3 val. ryte, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Švėkšnos miestelyje.

Amerikoje išgyveno 42 metus.

Paliko nuliūdę: duktė Elzbieta, 2 sūnūs: Jonas ir Alfonsas, brolio vaikai: kun. Justinas Klumbis ir kun. Romanas Klumbis, gyv. Texas; pusseserė Ona Kasmauskienė su šeima, giminaitis Pranas Lenkart su šeima. Lietuvoje liko 2 seserys: Monika Oželienė ir Emilija Klumbis ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Šv. Barboros D-jai.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 South Western Ave.

Šeštadienį, liepos 16 d., 10:30 val. ryte, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Panelės Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Onos Rakaitis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Duktė, Sūnūs, Brolio Vaikai, Pusseserė ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. Tel.: RE 7-8600.

ANTANAS METRIKAS
(METRICK)
1518 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Namų tel.: OL 2-0456

Mirė 1955 m. liepos mėn. 13 d., 6:30 val. ryte, sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Telšių apskr., Varnių parapijoje.

Amerikoj išgyveno 55 metus.

Paliko nuliūdę: mylima žmona Antanina (pagal tėvus Norkaitė), 4 sūnūs: Anthony, William, marti Emma; Edward, marti Gladys ir Charles, marti Barbara; duktė Stella Beranek, žentas Raymond, 5 anūkai; brolio vaikai: Ann Kavish su šeima, Mary Grigas, jos vyras Stanley ir Anthony Metrick ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Švento Vardo Draugijai.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Šeštadienį, liepos 16 dieną, 8:30 val. ryte, kūnas bus lydimas iš koplyčios į Šv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Antano Metriko giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Sūnūs, Marčios, Duktė, Žentas, Anūkai, Brolio vaikai ir kiti Giminės.

Laid. direkt. Antanas Petkus. Tel.: TO 3-2109.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAfayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Steponas C. Lackawicz
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS KOPLYČIOS
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILLINOIS
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 ● TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokai - Naujausi krausimo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Wallbrook 5-9209

BUICK'AS
LIETUVIŠKAS
AUTOMOBILIS

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadieni 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Los Angeles, Calif.

Amerikoje įsteigtas pirmas skautų Židinys

Tikslu suaktyvinti skautų veikimą, lietuviai skautai tremtyje į aktyvesnį skautišką veikimą nori įtraukti buvusius aktyvius skautus, šiuo kartu dėl tam tikrų priežasčių aktyviai nedalyvaujančius skautiškame veikime. Tokie skautai, virš 25 metų, numatyti vadinti Židinio skautais.

Pirmasis Židinio skautų vienetas įsteigtas Los Angeles, Californijoj, š. m. liepos 9 d. Iniciatyva išėjo iš Vyt. Tamulaičio, kuriam, dėl kitų pareigų, atsisakius kandidatuoti vadovybėn, Židinio vadovu išrinktas Bronius Stančikas, vadovo padėjėja Liucija Zaikienė. Įstatų projektą paruošė Pr. Pakalniškis, bet susirinkusieji juos nepriėmė ir įstatų pataisymui išrinko trijų asmenų komisiją, susiledančią iš Tamulaitienės, Pr. Pakalniškio ir Alg. Gustaičio.

Laisvajame pasaulyje Židinio skautų būrelis tėra Australijoj. J. A. Valstybėse šis vienetas yra pirmasis. P. A. B.

Detroit, Mich.

Lietuvių Sąjungos "Ramovė" Detroito skyrius Vasario 16 Gimnazijai vajų baigė š. m. liepos mėn. 10 d. ir surinko gimnazijos rūmų išpirkimui iš savo narių 92 dol.

Tam reikalui aukojo: Černius Jonas $10. Po $5 aukojo: Svilas Balys, Sodonis Marijus, Staškevičius Vladas, Šepetys Jonas, Šadeika Česys, Karalius Jeronimas, Misiūnas Pranas, Malinauskas Stasys, Marčėnas Juozas, Petrauskas Antanas, Petrauskas Edvardas, Peseckas Leonardas, Pliura Vladas ir Racka Antanas. Po $3 — Žiedas Alfonsas. Po$2 Asminas Jonas, Garliauskas Stasys, Mitkus Jurgis ir Šimkus Jonas. $1 — Perminas Vladas.

Pinigai persiųsti L. S. "Ramovės" Centro Valdybai. M. J.

Vasario 16 Gimnazijai remti 44 būrelio, Detroite, nuo p. m. liepos mėn. 1 d. iki š. m. liepos m. 1 d. apyskaita

Būrelis turėjo 20 narių — rėmėjų. Kiekvienas narys moka kiekvieną mėnesį po $1 ir išlaiko vieną gimnazijos mokinį, būtent, Juozą Simokaitį, nuo Raseinių.

Metų bėgyje minėto mokinio išlaikymui būrelio kason įmokėjo: Bražėnas A. $13.50, Červydas A. 12, Grūnovas L. 12.50, Gobienė H. 13.50, Heiningienė P. 13.50, Heiningas L. 13.50, Kirtiklis J. 6.50, Kvedaras A. 7, Lekas J. 14.30, Mozūras M. 12.50 (senas amerikonas), Mitkus J. 13.50, Meškauskas J. 13.80, Ruseckas V. 12.80, Stašaitienė A. 3, Stašienė G. 13.50, Stašys J. 13.50, Šepetys J. 16.50 (iš kurių $3 Gimnazijos rūmų išpirkimui), Tamulionis R. 13.50, Ūdrys N. 12.80, Ūdrys A. 12.80, Varienė K. 13.50 ir Varis P. 13.50. Viso $272.00.

Iš šios sumos buvo pasiųsta Vasario 16 Gimnazijai per Balfo Centrą $222, gimnazijai betarpiai $18, P. L. B. Vokietijos Lietuvių Krašto Valdybai gimnazijos rūmų išpirkimui $3 (paaukoti p. Šepečio J.), mokinio motinai O. Simokaitienei Kalėdų šv. proga pašalpa $10, mokiniui J. Simokaičiui skautų stovyklos išlaidoms apsimokėti $13 ir išleista pinigų perlaidoms ir pašto išlaidoms $6. Viso $272.

Mokinio J. Simokaičio išlaikymui pinigai buvo siunčiami punktualiai, kiekvieno mėnesio apie 20-tą dieną, nežiūrint ar iš narių buvo gauti pinigai tam reikalui, ar ne.

J. Mitkus, Būrelio Vedėjas

JONAS GRADINSKAS
Televizijos, Radio, Patefonų Taisymas
"PASKAMBINKIT PRIEŠPIET — ATVAŽIUOSIM POPIET"
J. G. Television, 944 W. 35th Place
Telefonas FRontier 6-1998
Pas lietuvį — ir geriau ir pigiau!

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

Cicero

Broliai nesimatė per 65 metus

Tai iš tikrųjų retas atsitikimas. O broliai gyveno, rodos, kaimynystėje — Toronte (Kanadoje).

Mat, vyresnysis brolis Juozapas Vasiliauskas paliko tėviškę 1899 m. ir apsigyveno Anglijoj. Lietuvoje tuo tarpu buvo likę kiti du broliai — Antanas ir Kazys. Bet subrendę ir juodu išėjo į "svietą pavandravoti". Jaunesnysis, Kazys, apsistojo Chicagoje pas savo brolį Antaną, o po kurio laiko persikėlė į Cicero. Mat, čia kūrėsi lietuvių kolonija, buvo verslo progų. Mūsų žmonės pirmiausia ėjo į saliūnų bei mėsinių verslą. Vienas iš tų verslininkų buvo ir Kazys Vasiliauskas. Sekėsi gerai, nes yra apsukrus, visada gerai nusiteikęs.

Kiti jo broliai taip pat gerai įsikūrė, turi šeimas ir nuosavus namus, sulaukę gražaus amžiaus. Vienok darbingumo nenustoja. Ypač Juozas, medžio dirbinių specialistas, iš pat jaunųjų dienų rodė gabumus toje srityje.

Kodėl broliai nesusitiko per 65 metus? Ar buvo susipykę? Ne, jų santykiai visada buvo geri. Mat, nė vienas jų nemėgsta keliauti, tai taip ir slinko metai po metų. Pagaliau Juozas iš Kanados atvažiavo pas jaunesniuosius brolius. Net vienas kito nepažino. Tik iš balso galima atpažinti, kad tai broliai. D.

LSS dalyvaus minėjime

LSS 4 kuopos valdyba Chicagoje prašo savo visus narius atsilankyti š. m. liepos 17 d. Marquette Parke prie Dariaus-Girėno paminklo paminėti jų žuvimo sukakties, pagerbti žuvusiųjų didvyrių ir išklausyti atitinkamų tai dienai skirtų kalbų.

LSS 4 kp. valdyba

Chicagos Lietuvių Draugijos susirinkimas

Chicagos Lietuvių Draugijos pusmetinis susirinkimas įvyks penktadienį, liepos 15 d., Northwest svetainėje (2403 W. North Ave.). Pradžia 8 val. vakare.

—VALDYBA

DAnube 6-6887
DAINA TELEVISION
PARDAVIMAS-TAISYMAS
3130 S. HALSTED

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBĖS DARBĄ

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuvybės išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

• •

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite šia proga.

• •

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia — sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės Jums ir jūsų šeimai nelaimėje.

• •

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysit SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 W. 30th Street, New York 1, N. Y.

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Išpardavimas
11 gabalų tiktai už $169

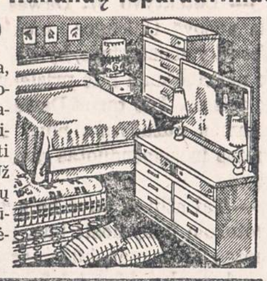

Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springsai, matrasas su vidujinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lempos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užeiti vakarais. Parduodame išmokėjimams. Už 6 mėnesių išmokėjimus neimame jokių nuošimčių. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuvę, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASS'N

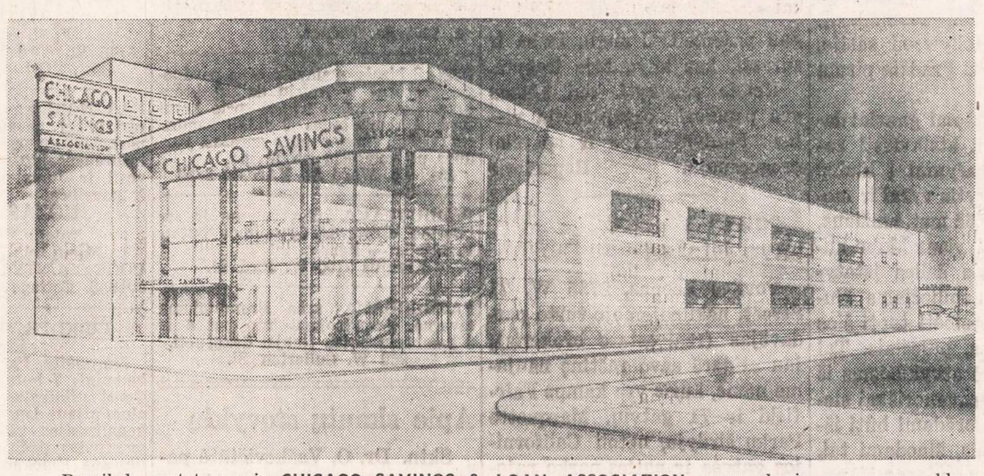

Paveiksle matote naują **CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION** namą, kuris nuosavame sklype bus pastatytas **6243-45 South Western Avenue**, kitoje gatvės pusėje nuo dabartinės mūsų įstaigos. Statybos darbai bus pradėti liepos mėnesio viduryje. Tikimės į jį persikelti ir jame vesti biznį ne vėliau 1956 metų liepos 1 dienos. Naujame name bus patys moderniškiausi ir patys naujausi įrengimai, kad tinkamiau ir geriau galėtume patarnauti visiems mūsų skolinimo ir taupymo bendrovės nariams.

•

1946 metais, kada turėjom tiktai **$1,400,000.00** turto ir persikėlėm į dabartinę vietą, manėm, kad šiose patalpose ilgus metus galėsime augti ir stiprėti. Bet apsirikome. Mūsų bendrovė trumpu laiku iš **$1,400,000.00** išaugo į **$15,000,000.00** turto įstaigą. Dabartiniame name negalime tinkamai atlikti reikalingo tokio didelio turto administravimo ir negalime savo klijentams suteikti tinkamo patarnavimo. Neturime pakankamai vietos. Esame priversti įsigyti didesnę ir parankesnę biznio vietą.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION taip greitai išaugo ir sustiprėjo todėl, kad visoje Chicagoje ji yra viena iš to mažo skaičiaus didesnių lietuviškų ir nelietuviškų taupymo įstaigų, kuri daugiau negu per 30 metų visada savo taupytojams 100% išmokėjo indėlius ir mokėjo nemažiau 3% dividentų, tuo tarpu kada kitos bendrovės mokėjo tiktai nuo 1% iki 2½%.

Pas mus padėti Jūsų indėliai yra apsaugoti, pas mus visą laiką buvo mokamas didelis 3% dividendas, pas mus veltui galite gauti visą eilę patarnavimų. Štai mūsų patarnavimai:

1. Optional Savings
2. Investment Savings
3. Bonus Savings
4. Vacation Savings
5. Christmas Club Savings
6. Parduodam ir keičiam valstybės bonus.
7. Nieko neimam už čekių keitimą, elektros ir geso bilų mokėjimą.
8. Nuo liepos 15 dienos veltui išrašinėsime Money Orderius įvairiausioms biloms apmokėti.
9. Veltui teikiame notary public patarnavimą automobilio ir vairuotojo leidimams gauti.

Padėkite taupomus pinigus į mūsų tvirtą ir greitai augančią taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai apdrausti iki $10,000.00. Pasinaudokite gausiais mūsų patarnavimais.

Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.

•

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. p. p.

CHICAGO SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

John Pakel, Prezidentas

Dr. Juzė ir Dr. Kęstutis AGLINSKAI
GYDYTOJA-JAS IR CHIRURGĖ-GAS
2300 WEST 51st STREET
VALANDOS:
Pirm., antrad. 10-12, 2-4 ir 6-9 popiet.
Ketvirtad., penktad. 2-4, 6-9 popiet.
Šeštadieniais 10-2 val. popiet.
Tel. ofiso: PRospect 6-1795
Rezid.: GRovehill 6-5603

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir penktadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm

Telef. Ofiso ir rezid. WAlbrook 5-3388
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2624 West 71st Street
(Kampas 71 & Talman Ave.)
Priėmimo valandos: Kasdien nuo 7 iki 9 vak. Sekmadieniais tik susitarus.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Val.: Kasdien 9-12 val. ryto, 1-4 val. p. p., ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiad. Šeštad 10-3. Kitu laiku — susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel.: ofiso GR 6-4322. Rez.: HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vakaro, išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Nuo liepos 2 d. iki liepos 17 d. atostogose, ir ofisas uždarytas.

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. m.
7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Tel.: LA 3-4949, namų CE 3-7786

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas: PRospect 6-1930
Jei neatsiliepsite viršutiniai, telefonai, šaukite MIdway 3-0001

Tel. ofiso: CLiffside 4-2896
Rez.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų, šešt. 2-6 v. p.p., išskyrus sekmadienius.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GR 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef.: PRospect 8-1223
Atostogauja nuo liepos 14 d. iki 25 d. ir ligonių nepriimines.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINES LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Nuo birželio 30 iki liepos 31 atostogauja.

DR. J. VAITAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštadieniais 10-2.
Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet; trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.
Liepos 10 iki liepos 24 ofisas bus uždarytas.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2.
Šeštadieniais 10—2 val. po pietų.

Dr. Kazimieras
MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago.

Yra gėda nemokėti savo kalbos ir nepažinti savos literatūros! Norėdami daugiau susipažinti su senąja mūsų literatūra, neatidėliodami įsigykite prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istoriją". Knygos kaina: kietais viršeliais $3.00, minkštais $2.00.

Užsakymus adresuokite:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Sovietai atvyksta į Chicagą

14 narių sovietų delegacija atvyksta į JAV "susipažinti su Amerikos žemės ūkiu". Delegacija atvyks į Chicagą. Chicagoje ji žada išbūti bent tris dienas, o kartu su apylinke apie savaitę. Delegacija lankysis Chicagoj rugpiūčio viduryje.

Sovietų "kolchozų ekspertų" delegacija aplankysianti burmistrą Daley, International Harvester Co., taip pat Sears, Roebuck & Co. centrinę krautuvę. Ateinantį sekmadienį, pravažiuodami į Iową, sovietai sustos Chicagoje apie 30 minučių.

Valdžiai paraginus, sudarytas Chicagoje amerikiečių privatinis komitetas sovietams priimti, kurio priešaky stovi Chicagos Institute of International Education direktorė Mrs. Louise Leonard Wright ir žemės ūkio laikraščio redaktorius J. Strohm Woodstock.

Woodstock sako, jog, girdi, Amerikos Viduriniųjų Vakarų ūkininkai su susidomėjimu norį pamatyti, kaip atrodo Rusijos ūkininkai, o taip pat jiems parodyti amerikinį svetingumą. Iš tikrųjų delegacija susideda iš aukštų bolševikinių pareigūnų, kuriems vadovauja žemės ūkio ministeris V. Mackevič.

— Berankiai, bekojai lietuviai karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos. Aukok jiems!

Trumano kalba

Buv. JAV prezidentas Trumanas pasakė kalbą Chicagoje Shriners organizacijos bankete. Jis pabrėžė, jog reikią remti Jungtines Tautas, siekiant pasaulio taikos. JT. galinčios sulaikyti pasaulį nuo sunaikinimo, todėl Amerika turinti šioje organizacijoje dalyvauti ir imtis atsakomybę. Amerika esanti vienintelė laisvojo pasaulio viltis.

Trumanas turėjo pasikalbėjimą ir su A. Stevensonu, kurio kandidatūrą jis remia į JAV prezidentus. Po pasikalbėjimo juodu abu pareiškė įsitikinimą, kad 1956 m. rinkimus laimėsianti demokratų partija. Tačiau Stevensonas spaudos atstovams pasakė teduosiąs pareiškimą apie savo nusistatymą dėl kandidatavimo į prezilentus šių metų gale.

Skyrybos vis didėja

Cook apskrity skyrybos vis didėja, kuone vejasi vedybas.

1953 metais kiekvienoms 4.3 vedybų teko vienos skyrybos (t. y. iš 43 susituokusių porų išsiskyrė 10), 1954 m. jau vienos skyrybos teko 3.8 vedybų, o per pirmuosius šių metų 6 mėnesius vienos skyrybos teko 3.4 vedybų. 1954 metais apskrityje skyrybų buvo iš viso 10,997.

Asmenys, kurie arčiau su šiuo vedybiniu klausimu sausipažinę, aiškina, kad skyrybų svarbiausios priežastys esančios susituokiančiųjų nesubrendimas ir nepastovumas, nenoras pasiimti atitinkamą atsakomybę, egoizmas.

Pabrėžiamas ir nepakankamas tėvų rūpinimasis savo vaikais. Teisėjas Miner sako: "Ši tauta turi 19 milijonų dirbančių žmonų. Štai kur yra raktas į skyrybas".

Įvairios žinios

— 36 m. motina Kloch, 3420 Van Buren, pagimdė trynukus, kurie sveria nuo 4 svarų 5 unc. iki 4 sv. 11 unc. Motina augina ir kitus 6 vaikus, nuo 17 m. iki 3 m. amžiaus.

— Norėdamas pakelti Chicagos mokytojų lygį, švietimo viršininkas Willis siūlo pridėti mokytojams per metus po $500.00 dviem atvejais: nuo š. m. rugs. 1 d. ir nuo 1956 m. sausio 1 d.

— Detektyvo W. Dawes, kuris nušovė Chicagos mokytoją Vesecky eismo ginče, byla iš naujo nagrinėjama kito prisiekusiųjų teismo. Tuo tarpu Dawes kaltinamas nužudymu, buvo areštuotas ir suspenduotas savo pareigose.

— Tai atlikta buvo be griežto protokolo laikymosi: buv. prezidentas Trumanas, būdamas Chicagoj, paskambino telefonu merui Daley: "Dick, aš norėčiau atvykti ir išreikšti savo respektą". Burmistras atsakė: "Jūsų laikas yra mano laikas, pone prezidente".

— Pastebima, kad vad. aukštesniųjų visuomenės sluoksnių moterys Chicagoje išgeria 12—20 unicijų svaiginamųjų gėrimų per dieną. Jos dažniausia valgo klubuose ar restoranuose, kur kartu ir nugeriama.

Piliečių Klubo veikla

Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks šį sekmadienį, liepos 17 d., Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Pradžia pirmą val. popiet.

Nariai,-ės prašomi gausiai dalyvauti ir kartu atsikviesti savo draugus įrašymui į klubą. Nariais gali rašytis vyrai ir moterys nuo 15 iki 55 met. amžiaus, sutinką vykdyti visus klubo nutarimus bei šios šalies įstatymus, nariams nepiliečiams klubas stengsis pagelbėti tapti šios šalies, Amerikos, piliečiais. Tai gera proga ypač atvykusiems iš tremties, kurie savanoriškai siekia pilietybės, norėdami būti ištikimais piliečiais, žinodami tai, kad pilietybė yra vienas iš pagrindinių žmogaus gyvenimo principų.

Šalia kitų užsibrėžtų klubo darbų, yra ir šie: klubas plečia švietimą, rengdamas paskaitas, prakalbas, dalyvauja kultūriniuose parengimuose; aukoja pinigų įvairiems labdaros tikslams, rengia piknikus ir metinius parengimus salėse su turtingomis programomis savo narių bei svečių malonumui. Taigi seni ir nauji klubo nariai,-ės turi daug galimybių viešai pasireikšti šiuose prakilniuose darbuose.

Ateinantis klubo piknikas bus liepos 31 d. visų gerai žinomoj ir mėgiamoj vietoj — Juozo Liepos ąžuolyne, priešais Lietuvių Tautines Kapines. Pikniko komisija ir patarnautojai priims svečius piknikautojus du dižiu malonumu ir pasirūpins, kad visiems visko užtektų.

Šio sekmadienio, liepos 17 d., susirinkime, kaip ir visuomet, turės būti aptarta visi klubo veiklą liečią svarbūs reikalai, kurių, žinoma, klube netrūksta ir kurių negalima atidėti. Nariams, norintiems dalyvauti susirinkime iškeltų klausimų diskusijose, manau, ne pro šalį būtų visų pirma pastudijuoti klubo įstatus — konstituciją ir arčiau susipažinti su pagrinliniais klubo uždaviniais, kad išvengtume bereikalingo laiko gaišinimo ir neapsunkintume pirmininkui tvarką palaikyti.

Klubo konstitucija knygutės forma sudaro viso 75 puslapius, išspausdinta lietuvių ir anglų kalbomis, tad, reikalui esant, nereikia daryti vertimo, o be to, dar nariai,-ės, šioj šaly augusieji lietuviai lietuvaitės, laisvai gali pasiskaityti anglų kalba ir surasti, kas knygutėje įrašyta.

Reikia pasakyti, kad klubas yra populeri organizacija vietos lietuvių tarpe ir sparčiai progresuoja. **Reporteris**

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% ON SAVINGS

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAf. 5-1083

B. R. PIETKIEWICZ PRES.

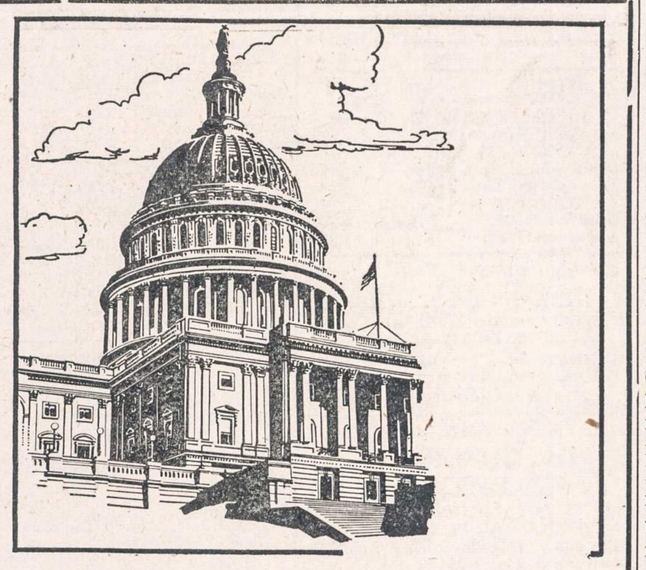

Universal Savings & Loan Association

Yra stipri ir patikima

Stiprumas ir patikimumas yra esminiai visuomenės gerbūviui augti. UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION didžiuojasi savo nuolatiniu 32 metų visuomeninės tarnybos rekordu. Pas mus esamos taupomosios sąskaitos ne vienai šeimai sudaro saugumo pamatą.

Dividendus iš santaupų mokame kas šeši mėnesiai. Šiuo metu jie yra aukštesni, negu kitur.

Esame patikimas visuomenės narys su geru vardu, pagrįstu teisingais patarnavimais ir suteikta pagalba. Esame apylinkės gyventojų finansinė įstaiga, kurią mūsų klientai laiko savo draugu.

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM MEMBER

Esame Federal Savings & Loan Insurance Corporation narys. Mūsų indėliai apdrausti iki $10,000.00

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $10,000

Universal Savings & Loan Association

1800 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

HAymarket 1-2028

Senatorius Wiley kalbės Dariaus - Girėno minėjime

Teisėjas Alfonse F. Wells

Dariaus-Girėno minėjimo pirm.

CHICAGO. — Gautas pranešimas, kad šį sekmadienį Dariaus-Girėno minėjimo apeigose Marquette Parke sutiko dalyvauti ir kalbėti JAV sen. Alexander Wiley. Taip pat pakviesti dalyvauti gub. Stratton, miesto meras Richard J. Daley, Lietuvos konsulas Dr. P. Daužvardis ir kiti.

Šį sekmadienį, liepos 17 d. lygiai 2 val. popiet Marquette Parke, 67th ir California Ave., prie Dariaus-Girėno paminklo, Amerikos Legiono DariausGirėno postos 271 rengia 22 metinį lietuvių lakūnų žuvimo minėjimą.

Šiame minėjime dalvaus visa eilė įvairių organizacijų su orkestrais ir vėliavomis.

Šiame didžiuliame minėjime tikimasi dalyvaus apie 50,000 žmonių minia.

Prie "Naujienų" kai prisiprasi — darbą, žinią viską rasi

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Gražuolė Ruth Ellis, kuri buvo pakarta Londone už nužudymą vieno iš savo meilužių. Ellis, dviejų vaikų motina, šešiais šuviais nušovė savo meilužį David Blakely, kai tas pareiškė, jog jis su ja nebenori nieko bendro turėti, nes turįs jau kitą meilužę.

Leonas atidaro savo įstaigą

Povilas Leonas, 2735 W. 71 Street, nekilnojamojo turto pardavėjas (real estate brokeris), jau atidarė savo raštinę naujame name, kuris yra kampe Fairfield ir 71 gatvių, Marquette Parko širdyje, netoli Californijos gatvės ir paties parko rajono.

Įstaiga atrodo erdvi ir patogi. Veikia 12 telefonų ir dirba keletas pardavėjų. Greitu laiku numatoma turėti savo advokatas ir eilė kitų patogumų vietos gyventojams.

Šį šeštadienį, 7 val. vakare, įvyksta P. Leono namų iškilmingas atidarymas, kuriame numatyta svečių apie 100 asmenų. Minėtus namus jam pastatė Lietuvių Statybos Bendrovė — Standard Builders, Inc., — naujieji ateiviai, kuriems vadovauja Antanas Gintneris — pirmininkas ir darbų vadovas — inž. V. Petrauskas. Šventė bus filmuojama spalvota filma ir įjungta į bendrą kultūrinio lietuvių gyvenimo filmą, kuris vadinsis "Čikagos lietuviai". (g)

Apie skautų stovyklą

Sktn. Dr. O. Vaškevičiūtė parūpino didelį kiekį pirmai pagalbai reikalingų vaistų, kurinos įteikė stovyklaujantiems skautams,-ėms.

Aušros Vartų ir Lituanicos skautų,-čių tuntų stovyklos atidarymas įvyko liepos 10 d. Tą dieną atsilankė gausus būrys tėvų bei svečių. Jų tarpe matėsi vyr. sktn. K. Palčiauskas, Dr. M. S. Budriai, Dr. Mažeika, inž. Mulokas, G. Galva ir kiti.

Stovyklą atidarant, išsirikiavusius skautus,-es pasveikino tunt. sktn. O. Siliūnienė, atidarymo žodį tarė stovyklaująs rajono vadeiva sktn. S. Rulys, kalbėjo tėvų atstovas inž. V. Pavilčius, G. Galva ir t. t. Vakare suliepsnojo laužas, kurį pravedė psktn. J. Paruškevičius, talkininkaujamas vyr. sklt. V. Stropaus. Stovykla yra Indiana Dunes State parke, Chesterton (apie 50 mylių nuo Chicagos).

Sktn. J. Kaunas šios savaitės pabaigoje išvyksta į skautų stovyklą. Jis yra prityręs stovyklautojas ir geras maisto gaminimo specialistas. Savaitės gale atvykę tėvai bei svečiai galės pigiai ir skaniai pavalgyti jo gamintų valgių. **Pn.**

—**PRIEŠ PERKANT** rašomą mašinėlę, laikrodį, siuvamą mašiną, radio-foto aparatą, apsilankykite pas J. KARVELĮ, 3322 S. Halsted St. YArds 7-0677. Prekes ir informacijų katalogus siunčiame į visus pasaulio kraštus. (Sk.)

— "Eina jautis vandens gerti, o pilvą namie palieka". — Kas? Atsakymas MĮSLIŲ KNYGOJE, kuri **Naujienose** tekainuoja tik $1.00.

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGI 2 vyrai bartenderiai — dirbti Liqours Store, 1 dienomis ir 1 naktimis. Apsukrūs ir patyrę. Aukščiausias atlyginimas. (To be bonded). Reikalingi geri paliūdymai. Pageidaujama negeriantys. Kreiptis asmeniškai nuo 10-3 val. popiet. 5620 W. 87th St.

ATSARGON išėjusio arba pensininko vyro dirbti tavernoje rytais kaip porteris ir dalį laiko už bartenderį. Turi kalbėti angliškai. 6051 S. Halsted St.

REIKALINGAS patyręs lietuvis mėsininkas, mėsos krautuvėje, pietinėje miesto dalyje. Skambinti MO 6-5941

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

AVON CALLING!
Your service of Avon cosmetics MAKES SALES right in your own neighborhood. We train you to earn immediately. For details call West Suburbs EUclid 6-9051, Metropolitan Chicago RAndolph 6-7867.

REIKALINGOS MOTERYS
antrarankės prie vilnų skirstymo.
Patyrusios.
Geras atlyginimas.
CONTINENTAL PAPER GRADING COMPANY
1623 So. Lumber Street.

REIKALINGA moteris dirbti už baro šeštadieniais ir sekmadieniais arba visą savaitę. Teirautis asmeniškai 3529 S. Halsted St. Monarch Liquor Store.

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

GRAŽI 160 akrų farma. Traktorius ir įrengimai. 3 miegamųjų namas, visiškai apstatytas. $15,000; $10,000 įmokėti. Be agentų. Ed. Borowski, Williston, Florida

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA moterų ir vyrų rūbų krautuvė. Priežastis — apleidžiame Chicagą. 2646 W. 69th Street.

PARDUODAMA mėsos krautuvė ir mūrinis 2 aukštų namas. 2 butai po 4 kambarius ir 4 kambariai prie krautuvės. Liga verčia greitai parduoti. Atiduosim už teisingą pasiūlymą. Telefonuokite BOulevard 8-4052, Daraška, 3307 So. Waláce.

GERAS biznis, mainysiu arba parduosiu grosernę ir įvairių daiktų krautuvę. Geras mūro namas, prie krautuvės 4 kamb. butas. 6 dideli kambariai viršuj. Naujas mūro garažas. Parduos už geriausią pasiūlymą.
4540 So. Wood St. YArds 7-3895

PARDUODAMA rūbų valymo ir sutaisymo dirbtuvė. Gyvenimui butas. Priežastis — liga.
Kreiptis 2156 W. 23rd St.

PARDUODAMA arba išrenduojama taverna. Išrenduojami taip pat 4 ir 3 kambarių butai. Naujai dekoruoti.
966 W. Cullerton St.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

LABAI retas pirkinys Marquette Parke—naujas 3 butų pajamų mūro namas, 1-6 ir 2-3 kamb., rūsyje 3 kamb. Visi kambariai dideli ir šviesūs. Kaina $34,000.

1½ aukšto moderniškas naujas mūrinis namas. Pirmame aukšte: salionas, 2 miegami, virtuvė su valgomuoju ir vonia, II-me aukšte 2 miegami, toiletas ir prausykla. Rūsyje gražus kambarys, garažas, sklypas 30x125. Arti Keating ir 47th St. Kaina $20,000

Augančioje pietų-vakarų Chicagos dalyje 2½ akrų su 2 gyvenamais namais ir garažu, tik $12,500.

5 akrų ūkis su 2 gyvenamais namais, arti Lemont. Graži ir rami vieta. Geras susisiekimas su Chicaga. Tik $16,000.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2735 WEST 71 STREET
WAlbrook 5-6015

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
WAlbrook 5-5030 — RE 7-7321 (vak.)
PRospect 8-3579 (vak.)

NORINTIEJI PARDUOTI IKI 2 BUTŲ NAMĄ BRIDGEPORTE SU PASIŪLYMAIS KREIPKITĖS PAS MUS. TURIME DIDELĮ PAREIKALAVIMĄ.

JOS. MOZERIS
REAL ESTATE
3430 SO. HALSTED ST.
CLiffside 4-0104

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuošir daus patarnavimo kreipkitės į:
VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Kasdien: 9-12 ir 4-7 val. vakaro.
Šeštadieniais 9 ryto iki 8 val. vak.
Trečiadieniais uždaryta.

DIDELIS namų, biznių, apartmentų, sklypų pasirinkimas. Sudarome morgičius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame informacijas ir patarimus. Teirautis pas:
Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. Halvorsen Co.
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
POrtsmouth 7-2009

KAS NORI namų, farmų ir biznių pirkti bei parduoti, kas nori gauti paskolas — morgičius, apdraudimus—insuransus, kas nori biznių knygas suvesti ir Jums nuoširdžiai patarnaus ir pagelbės
JUOZAS STANAITIS
Telef.: HUdson 3-7828
Namų tel.: PRospect 8-2530
COOK COUNTY BUSINESS BROKERS
9016 S. Cottage Grove Ave., Chicago

PUIKI PROGA INVESTUOTI PINIGUS
Marquette Parke — parduodamas kampinis 7 butų namas su krautuve. Gerai užlaikytas. Geros pajamos. 67 aluminijaus langai ir sieteliai, aukšti kanalizacijos vamzdžiai, naujai atremontuotas pečius. Įmokėti $20,000—likusius išmokama po $300 kas mėnesį 4½%.
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 West 51st Street
WA 5-5030, vak. RE 7-7321

PRIEŠ PIRKDAMI KITUR ATKREIPKITE DĖMESĮ Į ŠITUOS NAMUS
3 butų medinis Marquette Parke, 50 pėdų sklypas, kaip naujas namas. Savininkas duos 4% paskolą.
Pulaski ir 31st, dar sumažinta kaina 2 aukštų mūriniui, 3 butai po 5 kambarius ir krautuvės patalpa, 3 auto naujas mūrinis garažas. Namas tuščias ir užimkite šį kaip naują pastatą tuojau su mažu įmokėjimu.
15th ir 49th Ct., Ciceroje — labai pelningas 6 butų medinis namas, perleidžiamas jums už prieinamą kainą.
Būkite savininkai šito puikaus mūrinio namo. 2-6 kambariai, 66th ir S. Talman. Dėl susidėjusių aplinkybių savininkas perleis pirmam rimtam pirkėjui.
Apžiūrėti galima tik susitarus su jūsų nekilnojamo turto brokeriu Evaldu KURŠIU, WA 5-6015, Ext. 6, arba BI 7-8838, P. Leonas, Real Estate, 2735 W. 71st Street

Marquette Parko
centre parduodamas IDEALUS MEDINIS NAMAS, 5 ir 6 erdvūs kambariai. Po visu namu rūsys. Apšildomas alyva ir karštu oru. Viskas gerai įrengta. Graži aplinka. Ramioje biznio gatvėje. Ne tik malonu ir sveika gyventi, bet dar galima turėti abiejuose aukštuose ir pelningus ofisus ar biznio salionus. Kaina $22,000.
Turime taip pat pardavimui ir daugiau gerų didesnių ar mažesnių mūro ir medžio namų, įvairių biznių ir farmų. Gerbiamiems klijentams mielai patarnausime.
KAZYS JUKNIS
Telefonuoti WAlbrook 5-6015
P. LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street

MARQUETTE Parke, 2-4 plus 2 kamb. pastogėje, naujai moderniškai įrengtas, plytelių maudynės ir virtuvės, žieminiai langai, sieteliai. Gazu šildymas, 2 auto garažas. Puikios pajamos. Nesveikata verčia parduoti.
MURYEL G. BARON
5840 So. Kedzie Ave. GR 6-7297

BRIGHTON Parke medinis namas, 6 kamb. pirmame ir 3½ antrame aukšte. Centralinis šildymas. Parduodamas dėl savininko mirties. Šaukite:
PRospect 6-1057

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams gelbėti?

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

86th ir Roberts Road, parduodamas 5 kambarių mūro ranch type namas. Didelis jardas. Skambinti
GArden 4-6389

CICERO—2 butų, pusė mūro, 4-4 kmb-56th ir 23rd apylinkėje. 2 auto gar. 30 pėdų lotas. Takai tik $105. Kaina $15,900. Svoboda, 6013 Cermak Road BIshop 2-2162.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS šviesus, didelis kambarys vienai ar dviem merginom, pigiai. Atsišaukite po 5 val. vakare, II aukštas iš užpakalio. 6637 S. Rockwell Street.

IŠNUOMOJAMAS miegamas kambarys dėl 1 arba 2 vyrų, ramiame name. Arti 73rd ir So. Western Ave.
WAlbrook 5-1085

IŠNUOMOJAMI kambariai, $5 savaitei. Matykite Mgr. Mrs. Veronica nuo 9 iki 4 val. popiet. 722 W. 18th Street.

IŠRENDUOJAMAS 3-jų kambarių gražiai apstatytas butas. Privati maudynė ir įėjimas, taip pat 2 kamb. butas. Viskas naujai dekoruota. Pigi renda. Kas norėtų galėtų pirkti ir namą.
DOrchester 3-7199

IŠNUOMOJAMAS 3 kambarių furnišiuotas butas antrame aukšte, karštas vanduo, vonia; suaugusiems be vaikų.
4513 So. Wood Street

IŠNUOMOJAMAS miegamasis kambarys su virtuvės privilegijomis; gražioje apylinkėje. Tel.: HU 3-0968.

IŠNUOMOJAMAS 3 kambarių butas Marquette Parke. Skambinti:
PRospect 6-8230

IŠNUOMOJAMAS 3 kambarių butas 4-me aukšte, 18-tos kolonijoje. Kreiptis telefonu: CA 6-4663.

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

VIKTORO KOŽICOS
lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas
CALL-ME-MOTORS Co.
5759 S. WESTERN AVE. RE 7-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieriuotojai

JONAS PLEIRYS
DAŽYTOJAS - KONTRAKTORIUS
Dažome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoranus, sales ir kt.
Skambinkite: PRescott 9-0225
10046 S. LOWE AVE., CHICAGO

JOE RAMA
Maliavoja ir popieriuoja naujus ir senus namus iš oro ir vidaus.
Pašaukite:
WAlbrook 5-4296

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill.
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas.
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR
Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminai, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile įdėjimas ir įvairūs kiti darbai.
Skambinkite:
LIUDAS TAUJENIS
6828 So. Maplewood Ave.
HEmlock 4-5848

JONAITIS—SVELNIS CO.
Popieruojam, dažom namus iš vidaus ir iš oro. Kalkiuojam langus. Didelius ir mažus darbus atliekam gerai ir pigiai. Skambinkite LIvingston 8-4650 ar ENglewood 4-2001.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš draudsdami kitur, pasiteiraukite pas mane. Pirmaeilės kompanijos—aukščiausi komisai. Savi pas savus!